

S'Arenal de Mallorca

S'Arenal de Mallorca
 Bolletí Informatiu del poble
 de S'Arenal, del terme de
 Lluçmajor, el de Marratxí i
 la part rural del terme de
 Ciutat de Mallorca.
 Edita Associació de Veïnats
 Son Sunyer
DIRECTOR
 Mateu Joan i Florit
IMPRIMEIX
 Imprenta Atlante
DEPOSIT LEGAL
 PM 473-80
 Publicitat i subscripcions
 Camí Canteres 132
 Telefon 265005

73.100 S'ARENAL

BOLLETÍ INFORMATIU N.º 68 1 DE FEBRER DE 1985 PREU 50 PTES.

Lluçmajor: El Consistori no admet la denominació "S'Arenal de Mallorca"

Tomeu Sbert

Fou presentat a l'Ajuntament de Lluçmajor un escrit signat per l'Associació de veïnats de Son Sunyer, en el qual es demanava que es prenguessin les necessàries determinacions perquè la nostra ampla localitat arenalera, s'anomenàs, des d'ara, S'Arenal de Mallorca.

La Comissió Municipal corresponent, sota la presència del tinent de batle Joan Puigserver i amb assistència del batle, president de totes les comissions, i amb la de la majoria de regidors membres d'aquesta comissió, es va decidir que l'assumpte no era factible, de moment, a causa que S'Arenal està dividit en dos termes, Ciutat i Lluçmajor. I, segons el que diuen les veus municipals, es podrien crear confusions de nom.

En Nestor Cases, fill de l'amo d'Es Fogueró va complir el passat dia 19 els 12 anys d'edat. A la festa que, amb aquest motiu va organitzar hi acudiren dues dotzenes d'amics i amigues. Refresc, futbol i altres jocs ompliren l'horabaixa festiu. Molts d'anys, Nestor!

L'equip de televisió mallorquina va jugar el Trofeu de Sant Sebastià contra Tallers Salvà la revetlla del patró de Ciutat. Tallers Salvà va guanyar però aquest no és el cas. L'èxit de públic, per veure als ídols televisius fou evident. Acabat el partit, fogueró i torrada.

Beneïdes en Es Coll d'En Rabassa. Ben concorregudes i animades. Des de S'ARENAL DE MALLORCA, convidam a les carroces a participar als carnavals de la nostra platja. Hi haurà premis i gresca per tots.

Els infants de S'Arenal encaixen golejada rera golejada. Culpables? Tal volta els pares que ni tan sols acudeixen als partits que els seus fills juguen a casa. Els equips visitants, venen el pare, la mare i la tia per animar al seu petit. Els arenalers, són quasi sempre tots sols i així els va. Llavors, els pares se queixen si els seus fills els surten uns drogadictes o uns perduts.

Cartes

El servei de gas butà a Son Banya

Sr. Director:

Sóc una senyora de 40 anys i que pes uns quaranta quilos. La passada setmana se'm va acabar el gas butà en el moment més inoportú i se'm va ocórrer agafar el cotxe i anar al dipòsit que l'empresa té a Son Ferriol, devora Son Banya.

Quan hi vaig arribar se'm va prohibir, de mala manera, entrar amb el cotxe dins el recinte. Ordres del "jefe". Ho vaig acceptar.

No hi havia coa de clients, de tota manera vaig haver d'esperar més de cinc minuts mentre tres persones (per enomenar-les d'alguna manera) discutien. Tots tres estaven grassos i ben peixits. Quan un d'ells es dignà a despatxar-me, sempre amb una total absència d'educació, va triar la bombona de gas que estrobava més enfora de jo i va dir que l'anàs a cercar, mentre s'en reia de la meua magror i es divertia amb els seus amics contemplant que no podia amb la bombona plena.

Crec que això és senzi-

lament intolerable.

El fet de que "Butano, S.A.", disfruti en la pràctica d'una espècie de monopoli, situació de privilegi totalment injusta en aquests temps, no l'autoritza a tractar als seus clients a cosses. Al contrari hauria d'esser una cosa així com un servei públic, i com a tal, amable, correcte i respectuós amb els clients.

A un cap se l'hi ha de pagar, no tants sols per a posar traves, sino també per a cercar solucions. Si no volem el cotxe dins el recinte, que inventin alguna cosa, un moll de descàrrega, una finestreta especial, una cinta transportadora, alguna cosa que faciliti la tasca del públic.

El gas butà s'ha posat avui dia molt car i hauria d'esser un servei de luxe, d'acord amb el preu. Hauria també d'anar més alerta a l'hora de contractar al personal. Cercar persones i no goriles. En definitiva, que "Butano, S.A.", com empresa semigubernamental que és, s'ha apuntat també al "canvi", però i com a costum, a pitjor...

Desig que consti des d'aquí, la mea més indignada protesta.

Una sufrida clienta
C. GARCIA

En resposta al titular "No apto para mayores" del día primer de Gener

En aquest article s'ens informa que els estudiants de S'Arenal, en el trajecte Llucmajor-Arenal, dins l'autocar donen un concert diari, d'indole sexual.

Ni tant ni tanpeltat, que jo també he escoltat això. Primer i abans de res, en aquest autocar hi viatgen, com a mínim, seixanta alumnes, i en cap moment se pot englobar el comportament i el mal pensar d'uns pocs amb l'actitud correcta i paussible dels demés. Per què serà que sempre veim i oïm els quatre dolents i no volem veure els que de veritat volen estudiar i progressar i que, sense saber-ho, han de compartir professors, aules i autocar amb aquests desaprensus?

Segon, que per a donar un concert, que es tengui com a tal, no són suficients quatre persones i menys encara, si són mal educades i poca vergonyes.

Tercer, la persona que escriu l'article pareix no tenir respecte envers l'ins-

titu que els forma, quan ens diu: "en lloc d'un centre d'estudis pareix una gàbia on hi ballen davant d'ells homes i dones nus". Es referirà als professors?, ja que diu "que d'una altra manera no s'explica el seu comportament", que, torn a repetir, és de quatre poca-vergonyes i de ningú més.

Jo li dic a aquesta persona, que me pareix molt be, que se recrimini i sancioni als que provoquen els disturbis, però... alerta alerta amb els que no en tenen cap culpa, que són la majoria.

Si senyor/a, defens la juventud, però LA BONA JUVENTUD que encara n'hi ha, i molta, si la volem veure.

I per a acabar, diré que a tots els llocs, països, províncies, pobles, comunitats, etc... hi ha persones, i n'hi ha de bones, millors, dolentes i pitjors, i no per això direm que tal o qual país, província, poble, etc... és dolent perquè allà viuen quatre individus que no ens agradin, o que tots els d'allà hi viuen, pensin com aquests quatre. Això no és així!

Una que va escoltar, va llegir i encara s'en recorda de com s'enomena.

M.a Teresa Lavaggi Ren

No: senzillament covards

Els catalans tenim la mà trencada en això de no dir les coses pel seu nom; també en això ens assemblen una mica als anglesos. Fa pocs dies, l'escriptor Enric Jardí es preguntava en aquest diari si els catalans som cortesos o babaus. No; ni l'una cosa ni l'altra: senzillament, som covards. Així ens ho contestava

—encara que sense dir-nos-ho— tot fent un recull de la nostra història dels darrers cent anys, l'endemà mateix un altre escriptor, Joan Crexell.

Parlar en castellà - si hom és català - a un individu que ja fa anys que està vivint i treballant al nostre país no és cortesia ni beneiteria, és ésser un cagat o un maleït botifler. Casar-se —continuo parlant del català— amb una dona castellana d'aquestes que no es volen adonar que viuen a Catalunya, i resignar-se a parlar-li en castellà tota la vida, imposant a totes les seves amistats aquella convivència castellana i ben sovint forçant la conversa de tot el grup a aquella llengua forastera, i adhuc condemnant els seus propis fills a la cultura i parla castellanes, i en massa casos a un híbrid bilingüisme, és a dir, a no saber mai bé cap de les dues llengües, no és ésser cap de les dues coses que proposava el senyor Jardí; es, per dir-ho ben clar, ésser un català renegat, un mal educat i un calçasses.

I el català que parla en castellà amb el conserge de casa seva, perquè aquell senyor, que ja fa anys que està treballant al nostre país —o encara que acabi d'arribar del poble—, no li dona la gana de parlar la nostra llengua, o que demana un bisté con patatas i una aigua sin gas al cambrer del restaurant, és, a més a més de tots els altres qualificatius que ja he adreçat a aquest tipus de català castellano-parlante, un poca-solta, un ciutadà de segona classe i un pobre covard. Es allò que diem a casa nostra: un cornut que paga el beure.

F. Monrós (Barcelona)

Llengua balear i catalanisme

Sr. Director:
Sovint llegesc en aquest diari com en d'altres, nombroses cartes que al·ludeixen a la defensa de la "llengua balear" o del "mallorquí" davant el perill d'una hipotètica "invasió" de l'idioma del Principat.

La "llengua balear", la "llengua mallorquina", llur pretesa oposició a un idioma català qualificat d' "estrany" no són més que invents castellanistes, per bé que això pugui semblar paradoxal. L'objectiu d'uns tals invents és doble.

Primerament, es tracta de crear una fabulosa dicotomia entre la llengua de les Balears i la catalana (?) per tal de desviar l'atenció del lector innocent cap a problemes inexistents. Així, hom obliga que, si hi ha un perill per al futur del català a les Illes, aquest és, sens dubte, la vella i encara supurant nafra de la diglòssia; és a dir, l'extensió implacable de l'idioma castellà, que ha arribat a amarrar la nostra vida fins a una situació d'allò més aberrant, tant per culpa de quasi quaranta anys de repressió com d'una política lingüística que, si més no ara com ara, ens ha portat només un consol va.

En segon lloc, tot basant-se en una curiosa mescladissa de pseudocientifismes i afirmacions gratuïtes, es duu a terme un esbocinament del català en multitud de "llengües". Entre elles es troba la tan anomenada "llengua balear" que, un cop afeblida quantitativament i qualitativa, no constituiria un entrebanc seriós per a la llengua castellana, que podria continuar sense cap destorb la seva expansió destructora.

Es clar que tal volta m'equivoqui, i aquestes cartes —la majoria escrites en castellà, evidentment!— no neixin de la mala intenció, sinó simplement de la ingenuïtat, la ceguesa o la ignorància. Però adhuc en aquests casos no fan més que mal a la nostra llengua, li diguem el nom que li diguem. Crec sincerament que els seus autors haurien de meditar una mica més sobre els efectes últims d'aquests balearismes i mallorquinismes, que tan bé saben explotar determinats sectors no gens conformes amb la plena recuperació del nostre malmès idioma.

Res pus.
Llorenç Simó Hernández.

TELEFONS UTILS A S'ARENAL

A LA PART DE CIUTAT

Ajuntament 227744
Tota casta de desperfectes a la via pública (entre les 13,30 i 15,00. 227643-227644
Bombers 281250-290017
Residència de l'assegurança social. 289100
Creu roja de Ca'n Pastilla. 264040
Policia Nacional 091
Policia Municipal . . . 092
Policia Municipal de S'Arenal 267654
La Porciúncula 260002
Tele-Taxi. 401414

A LA PART DE LLUCMAJOR

Ajuntament 660050
Oficina de S'Arenal 264071
Bombers 660756
Policia Municipal 661767
Guardia Civil 264121
Ràdio Taxi. 263080
Parròquia. 263265
Aigua Potable a Domicili. 261420
Associació de Veïnats. 265002
Grues Sampil. . . . 264103
Servici Municipal d'alguns. . . . 262413
Sogesar 262413

Subscriu-te a S'Arenal de Mallorca

BUTLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom _____

Carrer _____

Població _____ Tel _____

M'interessa una subscripció:

☐ SEMESTRAL 600 Ptes.

Forma de pagament:

☐ Rebut domiciliat a un Banc

Banc _____ Suc. _____

Compte n.º _____ Titular _____

☐ Comptat _____ Firma _____

Ompliu aquesta targa i enviau-la al Camí Canteres, 132, S'Arenal.

Les Milanes

En teníem molts d'ànecs. Tot un estol. Trescaven sense aturall tots els sementers del voltant de les cases, cridaners, cercant caragolins que s'en voràssos, sobretot els dies de pluja. A l'empit de tramuntana del Puig de Son Vadó teníem la casa. Era el casal pairal dels avis materns. A la nit els avis romanien a la casa del poble, però durant les hores de treball vivíem i treballàvem a la finca. Aquell dia vaig anar-hi amb els avis.

Dins la porxada, sota el carro, els vespres s'hi aixoplugava l'estol d'ànecs i, a una punta d'auba, quan sortien a pasturar pels sementers, el trespol de la porxada romania ple d'ous. El primer treball de la padrina, el matí en arribar, era recollir-los i agombar-los amb cura dins un paner.

A l'estiu, quan les pegava la covera, les famelles enllestiu llur niu dins els esbarzers o entre les esponeroses bardisses del puig. Solament veien el matí, amb un vol curt i esburbat, a omplir-se el gavatx. La resta del dia covaven. A vegades els hi trobàvem el niaró i els hi preníem els ous per a què avoríssim la covera, però aquells ànecs que el teníem més amagat, un bon dia compareixien envoltats d'ànecs menuts, grocs, com bolles de cotó. Joguiners i eixerits, els petits trescaven per tot arreu, omplint-ho tot de piuladissa. L'ànec mare, caminant xano-xano, cap alt, escataïna amorós per assabentar-los dels perills.

M'agradava engrescar-m'hi en la contemplació de l'estol de menudall. Eren

espavilats, encara que un poc esbojarrats i poc àgils. Qualsevol entrebanc els feia bolcar, però, obstinats i tossuts, s'entestaven en llur dèria i en sortien amb la seva, plens d'envaniment.

A vegades, l'ànec mare fitava la milana fent tornioles sobre el puig. Llavors, la cridada paorosa i els fills que s'afanyaven a prendre aixopluc sota les ales esteses de la mare.

Aquell dia, però, un de rebec, entossudit en la caça d'un llagost, sense parerament a la crida de la mare, ensopegant amb un rostoll que omplia tots els indrets, quedà entotsolat dins el descampat, entre l'olivera grossa i la figuera perejal. La milana, en vol plaent, quedà parada, com a suspesa sobre el descampat. L'ànec mare cridava efollit. El menut, atordit amb la persecució de la bestiola, seguida sense adonar-se'n del perill. De cop, amb la rapidesa del llamp, la milana va llançar-se al buit. Se sentí la xiuladissa de les ales xapant l'aire. El menut va pressentir la tragèdia i horroritzat, va emprendre la carrera cap a la mare. Massa tard. L'au salvatge, de plomatge blau-fosc, gairebé negre, amb les urpes agafà el menut i s'enlairà veloç.

L'ànec petit piulava desesperadament. L'ànec mare esgarriat, estrenyia els fillons amb les ales. La milana es va perdre sobre el puig i els crits del petit varen debilitar-se en la llunyania.

La tragèdia s'havia consumat.

Els meus nou anys se quedaren pensosos durant una bona estona. Els crits d'esglai de l'ànec petit

em tenien aclaparat, desassossegat. Però el joc m'engrescà altra vegada. El dia era molt calorós, el sol queia a portadores, enlluernador.

Sullanes, davant la casa, entre les pedree de la paret partionera, s'alçava l'olivera d'En Nonga. De rames vincladisses, farcides de fruita verda, arrels retorquides i poderoses que es revinclaven entre el pedreny, d'ombra espessa i fresquívol, era el lloc idoni per a la jugada.

Am bel meu carro, una llauna de peix com a caixa, l'ànima d'un rodet de fil com a rodes i un filferro retorçut com a cavall, per camins polsegosos i plens de corbes, carretejava per contrades imaginàries. El cavall era renego i, a vegades, d'una abrivada impetuosa enlairava les potes devanteres i eguinava enfurismat. Llavors calia anar-li amb cura per a què no bolcàs el carro. Era rabiut el meu cavall de filferro!

Dins el sementer de les cases, sota la feixugor del sol, ajaguda a l'ombra de l'ametler, remugava la cabra clapada. Era acompanyat el seu remuc, solament destorbat per qualque becada quan la son la retia o per un estremiment a la pell quan les mosques l'empavaven.

De prompte em va sorprendre que pel camí, de ginyes fondes i de còdols esmolats, inesperadament hi pujàs la meua mare.

La padrina, que segurament va fitar-la pel finestró de la cuina, va sortir a rebre-la a la clastra davant la porxada. Ma mare portava en una mà a ma germaneta, una nina rossa,

de cara de lluna plena, i en l'altra una senalla plena d'ànecs acabats de néixer.

—Què ha passat? — preguntà la padrina.

—Han vingut a escorcollar la casa. Cercaven En Serafi. M'han dit que la roba que tenia estesa al terrat era per fer senyas als avions rojos. No torn al poble per res.

Hi havia quelcom d'angoixa en la veu de la mare, com un panteix, un desassossec que la turmentava. Una mena de por amagada que l'omplia d'ansietat. No era el crit paorós de l'ànec mare, però hi havia una entesa de desconhort, una similitud d'afany, una afinitat de desesperança.

Es presentia, latent, un perill amenaçador. Els raigs de sol d'aquell migdia encalientien, dins el niaró del temps, l'ou d'una tragèdia.

Dins les meves mans, el cavall de filferro va desbocar-se. Enfollit, com a picat per una verga de llamp, corria de quates per terrenys empedregats. Saltaven espurnes de foc amb el tupar de les ferradures contra els cantells. Eguinava el cavall amb fúria orada,

com a dement, desfogant-se amb esbufecs feréstecs.

Pel camí que duia a les cases, per on poc temps abans havia vingut ma mare, pujaven ara, silenciosos, com ombres malèvols i funestes, amb els ulls plens de rancúnic, armats amb fusells, uns homes vestits de blau-fosc, gairebé negre, com el plomatge de la milana. Ajupits rere els esbarzers, com a genetes a l'aguait, escorcoraven la finca i la casa.

Se me paralitzaren les mans i, des de la cúspide d'un penya-segat, cavall i carro se precipitaren al buit.

Al passar vora meu vaig conèixer un amic del padrí que havia vist moltes vegades per la casa. Era en-nosse-què de Sa Pipa. Arribaren a la clastra. L'àvia i la mare sortiren de la casa. Les dues semblaven assustades, amb l'esguard trèmul de paúra, però foren els nirvis tibants del coll de l'àvia els que me feren intuir que quelcom dramàtic s'apropava. Hi hagué un silenci esgarriat. Sentí el cor a la gola qua la mà de la mare estengué la meua. Enfront de nosaltres te-

niem els homes blau-fosc i vaig sentir, paorosa, la visió de la milana suspesa sobre el buit.

El de Sa Pipa, l'esguard feréstec, la veu aspra, em punyant la pistola amb fermesa, escometé la mare.

—Has de venir amb nosaltres.

—A on?

—Al "corterillo".

I partiren, camí avall, els homes vestits de blau-fosc, gairebé negre, emportat-se a la mare.

Els tres quedàrem aclaparats. La padrina, amb el singlot de por a la gola, ens va protegir amb una abraçada. La meua germaneta plorava.

Molts dies després ens assabentàrem que a ma mare l'havien tancada a una presó de Ciutat.

Però aquell dia, abraçat per la padrina, vaig percebre que tots, la meua germaneta, l'àvia, la mare i jo mateix, no érem més que ànecs menuts i indefensos dins les urpes de les milanes.

ES XORIC DE
SON XONA
(Cap Vermell)

Un sol
fi:
Mallorca.

CONSELL
INSULAR
DE MALLORCA

COQUES DOLCES
CADA DIA

I AL VESPRE
MUSICA DE PIANO
S'Arenal de Mallorca.

CAFETERIA SANT DIEGO

MUSIC BAR BRASILIA

Banquets de batetjos, noces, primeres comunions, festes socials...
Cada vespre; música d'orgue a càrrec d'en Ximo.

Avinguda Bartomeu Riutort, entre els Belnearis 1 i 2 de Ca'n Pastilla.
Telefons 260119 - 264563.

S'Aguila lliure

(Llucmajor de Pint en Ample)

-Pareix que s'ha animat lo de sa Base Militar a s'Aguila.

-¿Vols dir que ja han començat a venir soldats?

-No vaig de bromes que s'assumeix és molt seriós.

-Sí, però no val dramatitzar, perquè si és un tema d'interès nacional, no val fer renou, tanmateix faran lo que voldran es militars. I, en segon lloc, que encara no han dit lo que volen fer a s'Aguila.

-Això que faran lo que voldran, pot ésser veritat, però no tant.

-¿Què vols dir?

-Que estam a un règim democràtic, lliure, i hauran de sentir i escoltar ets afectats principals, que som noltros, es llucmajorers.

-Que jo sàpiga, fins ara no havien dit res.

-Fins ara, però ja s'ha creat un noviment en contra de sa Base, que cada dia creix més.

-Com és ara... ¿I qui és aquesta gent que s'oposa als militars?

-Tampoc és això exactament, però uns quants joves nan tet una coordinadora anti-aquartermament que ja compta amb so suport de moltes d'entitats polítiques i culturals.

-I què fan?

-Segons diuen, moltes de coses. Primer pensen conversar amb ses autoritats militars, perquè mos donin an es llucmajorers, tota sa informació de lo que volen fer a s'Aguila.

-Perdran es temps.

-I per què?

-Perquè es militars amb

aquests temes, a més de no tenir obligació, no volen donar moltes d'explicacions.

-¿Vols dir que noltros es llucmajorers, no tenim dret a sebre què volen fer an es nostre terme?

-Serà millor, o seria millor que ho demanàs es batlle.

-Bona feta! Ses preguntes que li han fetes sobre es tema, les ha voltades de qualsevol manera.

-Això vol dir que sap per quin redol camina...

-Diuen, idò, tot lo contrari, que no sap lo que ha de fer ni que dir...

-Una bona feta serà si mos posen material bèl·lic modern a s'Aguila.

-A qualque lloc l'han de posar...

-Que el posin a s'altra part, o fora de s'illa. ¿Què no saps que si entram, o ja no sortim de l'OTAN, els primers tirs des russos els tendrem a ca nostra?

-No sies pessimista. Si pitgen es botó, tothom ballarà...

-i Vaja un optimisme que tens tu...!

-Vull dir que, com que es desastre seria tan gros, ningú no li posarà es dits ans es missils.

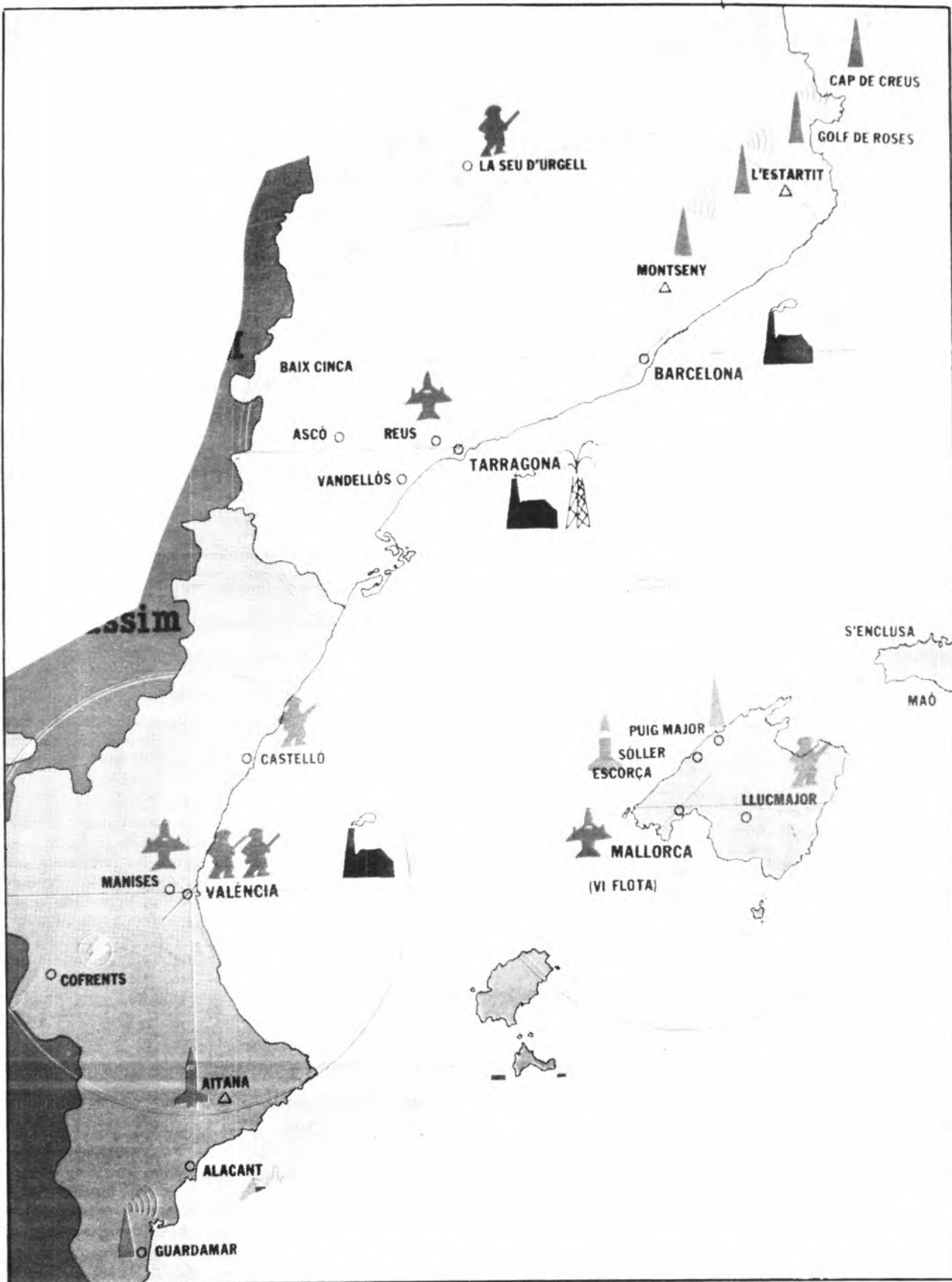
-Tot lo que vulguis, però es soldats que se'n vagin a una altra part.

-De totes maneres, jo no crec en s'eficàcia d'aquesta Coordinadora...

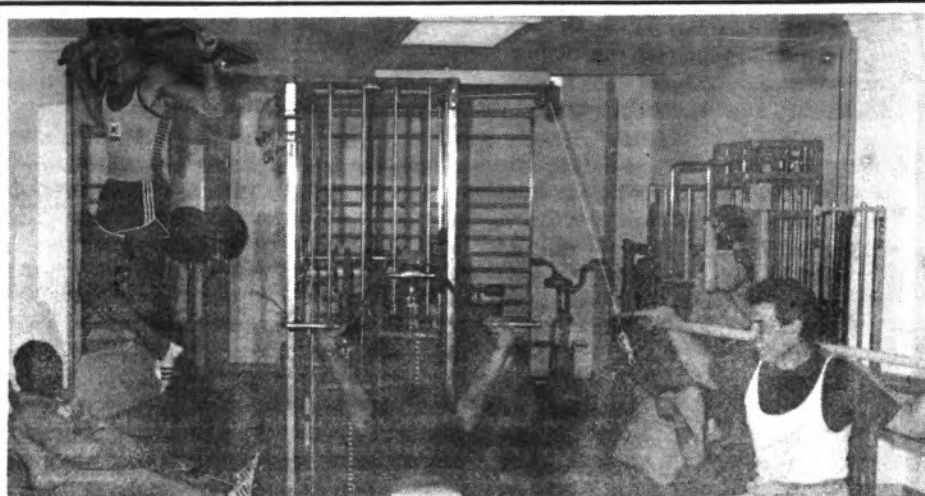
-I jo sí, ja voràs com faran pessigolles a més d'un.

-Res, els polítics, sobretot, ja fa temps que no en tenen...

UN QUE ESCOLTAVA.

Quatre missils del Pacte de Varsovia bastarien per borrar del mapa a tota la població dels Països Catalans. Com més soldats i més armes tenguem, més gros serà el risc d'ésser destruïts.

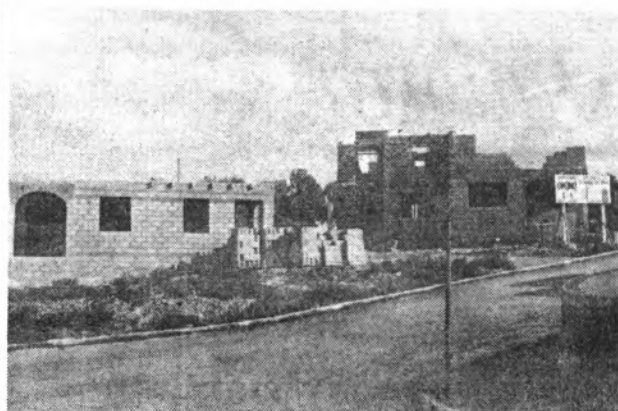

GIMNAS ZEUS

CULTURISME-MANTENIMENT - JIU-HITSU - MASSATGES - GIMNASTICA RÍTMICA - TAEKWONDO - JUDÓ - SAUNA - BALLET - AMAGRIMENT - AEROBIC

CARRER SINGLADURA, 13, DARRERA HOTEL OASI. TEL. 262214 - CA'N PASTILLA

CONSTRUCCIONS RAPEORSA, S.A.

CONSTRUCCIONS EN GENERAL GUIXAIRES, LLANTARNERS, ELECTRICISTES EDIFICAM XALETES I APARTAMENTS PER A VENDRE FACILITATS FINS A 12 ANYS TELS, 269329 - 267976

PARTICULAR:
269540 — 268593

Sobre normalització lingüística.

A. Server Mas
Sal i Xeixa

Aprofitant la iniciativa del Govern Autònom de posar en marxa una campanya per la Normalització Lingüística a casa nostra, faré quatre consideracions al respecte, tot i essent conscient que el fenomen lingüístic mereixeria un ampli estudi que aquí, per raons evidents, resulta inabordable.

Està a l'abast de tot hom que la llengua esdevé una eina imprescindible dins qualsevol societat car, entre d'altres funcions, en té una de capital: la de la comunicació entre els seus membres. Si profunditzem una mica en la qüestió, ens adonem que la llengua significa quelcom més: quan la col·lectivitat —el conjunt d'emissors i receptors— és capaç d'intercanviar missatges mitjançant el codi de signes lingüístics, alhora duu a terme tot un procés d'identificació com a comunitat, transmetent tot el bagatge cultural que ha anat adquirint el seu tarannà. El curs de la història, però, actua de vegades de forma

arbitrària, fent virar el seu natural devenir. I aquest ha estat el cas de la Comunitat de Països Catalans. No saltres, els baleàrics, com la resta dels catalano-parlants, restem fraternalment lligats a Catalunya. Per això, al llarg de la història, hem patit i gaudit semblants atzars. Fins l'arribada de la jovenívola democràcia assenyalaria, tres fites decisives per al devenir dels nostres pobles. La primera, especialment celebrada, les altres dues, font de sofriment i frustració. M'estic referint a l'alliberació serratina del Rei En Jaume (Mallorca-31 desembre, 1229 - Eivissa 1235, Menorca 1287 per Alfons el Liberal) i a les successives repressions de Felip V de Borbó (11 setembre de 1714, assalt a Barcelona) i als quasi quaranta anys del Dictador (1939-1975). Entremig d'aquest període hem conegut etapes de prosperitat (per exemple durant la II República), però quan de debò tenim una gran oportunitat és ara amb

el tresor de l'Estatut. Els mallorquins, i tots els illencs tal volta donats al nostre caràcter plàcid i reposat, ens hem oblidat sovint de reivindicar la nostra identitat com a poble. Precisament en aquesta missió crec que és quan la parla cobra ple sentit. Donem suport, doncs, tots plegats, a la iniciativa del Govern, enriquint-la des de la pròpia personalitat i amb les més variades realitzacions dialectals.

Català, sí; castellà, també. Prèviament, però, assoliment absolut de la pròpia llengua. Sens dubte que el quefer del Govern haurà de ser extens i complex, incidint en els aspectes més significatius de la convivència: des de l'escola fins als mitjans de comunicació —premsa, ràdio, T.V.—. Millor encara si la iniciativa és individual i, per què no, tirant endavant projectes com és aquí "Sal i Xeixa", assegurant la vigència de la llengua. Seria una llàstima que l'obra de Fabra i Alcover fos només paper escrit.

Amb aquestes quatre ratlles sols he volgut dir que Llengua i Vida són la mateixa cosa, i per això inviolables.

Ocells de bons i de mals averanys

L'home és un animal que posa noms, que atribueix significats, sentits, connotacions a coses i animals: en fa símbols.

A la nostra cultura, l'àguila és un animal ben carregat d'associacions i significats: la força, la majestat, el vol elegant i com ingràvid de l'àgil caçador d'ulls esmolts... L'àguila és el símbol de l'evangelista Joan, una àliga disforja i vella com el temps dels herois de les nostres rondalles cap als seus destins impossibles —també hi ha una àguila a l'escut dels USA, Hitler l'utilitzà, o l'àguila imperial britànica (l'opressió, el poder —que és imatge invertida del no poder dels que hi estan sotmesos— sempre ha necessitat crear o manipular els signes, els símbols, per entrar a les consciències com a terra sotmesa...

Trii l'astorament meravellós davant el vol segur del gran ocell, batec de força concentrat dins l'aire, vida pura...

Dues paraules: Àguila Lliure. Com un tornaveu d'un nom d'indi de diumenge horabaixa a Can Marató o al Principal, allà dalt, o a "Sesión de Tarde".

El nom d'un indi d'aquells que defensaren la seva terra amb la seva sang, fins a acabar convertits en una minoria marginada, una de les més marginades de la metròpoli, el primer gran genocidi de la història de l'imperi nordamericà. El nom d'un indi com aquell que va escriure a un president dels USA allò que: "no vos podem vendre la terra, ni l'aire, ni els ocells, ni l'aigua, ni el bisont que ens dona carn i pells... Com

vos que et venguem els nostres germans? la terra dels nostres avantpassats?"

Quan l'escrit em duu aquí, pens en S'Arenal, Capocorb, Cala Pi; pens en aquells altres llocs que ja han perdut fins i tot el seu nom per esser rebatits amb estupideses que, posades a ésser, fins i tot són en una llengua que no és d'aquí, i ara són Bahía Blanca, o Bahía Grande o altres ximpleries igualment bordes; pens en aquesta darrera plaga que ve de la ciutat, en l'eixam de casetes més o manco il·legals que, amb la complicitat descarada d'alguns polítiquets inqualificables d'aquesta localitat, s'estén pel nostre foravila degradant-lo, fent impossible un desenvolupament agrari urgent i imprescindible per a l'economia de l'illa (i com no per la malanada, magra economia llucmajorera) Cal recordar aquí que el 50 o/o del mercat espanyol de l'alimentació està en mans d'empreses multinacionals? Sense oblidar que aquesta plaga de ciment que arrossega amb ella tots els defectes de la ciutat inhabitable d'on intenta fugir destrueix, pol·luciona de manera irreversible el paisatge d'un lloc que té la seva principal font d'ingressos en el turisme.

El mateix paisatge de Na Maria Antònia Salvà, recordau els homenatges? Abans que la nostra ciutat iniciés el seu multicolor harakiri territorial, un llucmajorer va posar a un tros de terra el nom de s'Àguila. A un tros de terra amb un sistema ecològic i peculiar i poblat de deixalles d'alt interès arqueològic.

I ara ja ho veis. Se n'ha parlat, del projecte de base militar, si bé els que manco explicacions han donat són els que saben que s'hi vol fer; se n'ha escrit a aquesta revista i a d'altres llocs. I és ben necessari insistir. No basta demanar firmes perquè es respecti el nostre patrimoni històric.

Tenim dret a S'Àguila Lliure. Perquè ja n'hi ha prou. Les armes no han arreglat res mai. No hi ha destrucció o mort justes o injustes, hi ha sols destrucció i mort. N'hi ha prou de tudar potencial científic inventant armes. N'hi ha prou d'indústria armamentística que perpetua guerres i empobreix continents. N'hi ha prou de viure amb l'amenaça bèl·lica, amb el garrot nuclear darrera el clatell. I n'hi ha prou de moltes més coses. I és ben hora de dir-ho.

I és ara i així que, com espines que s'apleguen en el deler d'un foc o un vent, he vist alçar el vol de s'Àguila Lliure. Àguila Lliure són dues paraules pintades a una paret de lletra viva. Àguila Lliure és un slogan, una fórmula màgica... Àguila Lliure són persones que s'apleguen sortint dels racons dels bars, de darrera els cantons, dels cellers del silenci. Àguila Lliure és una idea i és el camí de l'únic futur possible.

Es per això que aquest escrit incita i vol que el vol de s'Àguila Lliure creixi i pugui demostrant que Llucmajor no és una bèstia morta, fins a estendre sobre s'Àguila de Terra l'ombra de les seves ales de llum i totes dues es facin una sola Àguila Lliure.

I ara surt en Jaume Sisa cantant des de darrera les seves espesses ulles. Entenc un fragment de la lletra. Diu: "si no ho feim ara no ho farem mai".

En Pau dels Cans.

Aquests dies de fred i de vacances, poque gent a acudit als gimnassos de la nostra comarca. Al Chong-Ma, però, la activitat no mancava com podem constatar per aquesta fotografia.

El karate i el taekwondo prenen força d'avvers Es Col·l d'En Rabassa.

Una enquesta significativa

Segons l'enquesta que publicava ahir "La Gaceta del Norte", si en aquest moment se celebrassin eleccions a Euskadi, tots els partits nacionalistes augmentarien el nombre de vots respecte a les darreres eleccions de febrer passat, mentre que el PSOE i la Coalició Popular en perdrien. El PNB passaria d'un 28,4 a un 35,2 per cent; Herri Batasuna, d'un 9,9 a un 13,6 per cent; Euskadiko Ezkerra, d'un 5,4 a un 9,8 per cent. Per la seva part, el PSOE baixaria d'un 15,6 a un 12,2 per cent i la Coalició Popular d'un 6,3 a un 2 per cent. L'enquesta va ser realitzada els dies 29, 30 i 31 de desembre passat.

La primera cosa que ha cridat l'atenció d'alguns opinants ha estat el fet que el PNB, malgrat la "crisi" que travessa, tingui un augment tan notable entre les preferències dels ciutadans. Les referències no gaire llunyanes de la UCD o del PC influeixen, sens dubte, en aquestes apreciacions. "Mai un partit en crisi no ha augmentat els seus vots", em respongué el senyor Robles Piquer quan vaig preguntar-li la seva opinió, aprofitant una conferència de premsa als locals d'AP. I aquesta convicció del senyor Robles Piquer era suficient, segons ell, per a dubtar de la fiabilitat de l'enquesta.

Personalment, no dubto ni deixo de dubtar d'aquesta fiabilitat. Opino, però, que la raó adduïda pel senyor Robles Piquer no justifica la desqualificació de l'enquesta.

Perquè, quina és la "crisi" del PNB i quina la d'UCD, per exemple? UCD no era veritablement un partit, sinó un sindicat d'interessos, com algú va dir. El PNB sí que és un partit. I un partit consolidat que pot permetre's això, les diferències internes i, fins i tot, els enfrontaments greus. Ningú, però, no abandona el partit ni s'endevina la desfeta.

L'opció política continua essent vàlida i tenint suport. I, donades les circumstàncies que està vivint Euskadi, no és gens estrany que aquest suport augmenti. No és pas un partit configurat al voltant d'un líder, sinó quelcom més important i arrelat a la societat.

Però també augmenta el suport a les altres opcions nacionalistes i minva el que tenien els partits estatals. I això pot tenir una explicació, al meu parer, bastant lògica. Atesa la greu situació que travessa Euskadi, no solament política sinó econòmica i, per tant, social, amb un permanent contenciós amb el govern espanyol, no és gens estrany que, la societat basca pensi que la solució i la sortida passa, cada vegada més, pel reforçament de les opcions de casa, de les opcions nacionalistes, qualsevol que sigui la seva ideologia. Aquesta, per mi, podria ser la lectura d'una enquesta que molts troben inversemblant. De vegades, però, les coses són molt senzilles i no gaire complicades.

Francesc de P. Burguera

Siurellers

Del llibre "Arts i oficis d'antany" d'En Joan Llabrés Ramis de la Porciúncula

Antany els infants no conceïem una fira o una festa de poble sense un tenderol, on s'hi venguessin els nostres clàssics i populars Siurells, al costat d'unes taules on les Avellaneres hi venien tota casta de ~~polies~~ per al món menut. Els infants érem els seus compradors gairebé exclusius. Res ens importava el seu ~~comany~~ ni la seva forma: un Pagès arromangat amb un ~~g. 20~~ en la mà, una Dona amb la falda solemnia i acampanada, un Bou brandant una ampla cornamenta, una bístia l'aurant, una Jaia o un Nan, un Ca o un Onso..., tots ells tenien en comú un siulet, que nosaltres sonàvem. I el seu so fort i aspre ens agradava a caramulls. Els nins érem així. ¿Què ens importava si ens embrutàvem les mans, la cara i la camia emmidonada amb la pintura vermella o verda del Siurell? ¿Què tenia a veure si el seu so era estrident i ofensiu per a la gent major, que els ressonava dins el cervell com si fossin fortes martellades? ¿No disfrutàvem, els nins, de menjussar la fruita grenyal, que esmussa les dents a la gent granada? ¿Què té d'estrany, doncs, que ens agradassin les estridències del Siurell?

El Siurell era la nostra il·lusió ja molt abans de la fira. Amb un poc de picardia i moguts de la nostra psicologia infantil, no era precis que els pares ens ho recordassin: de bon matí anàvem a aplegar mans als nostres avis, sempre de n'un en un, perquè l'anyada fos més retent. I els bons avis, estremits de joia davant la gràcia dels nés, es ficaven solemniament els dits al butxacó i ens regalaven una peça de quatre! (10 cms.) per anar a la fira. Després d'ells encara ens quedaven els padrins joves, els tios i les ties...! D'aquesta manera, amb un poc de bona sort, arribàvem a arrebregar dos reials o més, que dins les nostres mans d'infant ens semblaven una incalculable fortuna! Ja teníem per comprar el Siurell i, tal volta, una ruda de caramells, prima i estretona en què just n'hi cabien mitja dotzena, o una bossa d'avellaneres, o una manada de regalès-sim, que menjussàvem i xuclàvem, amb més avidesa que l'abella no xucla la mel...!

Poques coses podem dir, amb seguretat, sobre l'aparició del Siurell i dels seus orígens a la nostra terra. Hi ha autors moderns que apunten cap a la Cultura de l'Islam, puix que ja són massa les troballes d'aquestes diminutes juguetes de test, aparegudes a diferents indrets de l'Andalusia i fins del Llevant espanyol, com per a no pendre'ls en consideració. Bastants són, en efecte, els Museus, sobre tot del sud d'Espanya — Granada, Múrcia, Jaén i altres — que guarden algunes d'aqueixes peces tan arcaiques.

Darrerament l'incansable Rosselló-Bordoy ens ha donat a conèixer una partida d'aquestes figures de test, amb el corresponent siulet, trobades en el subsòl de la nostra

Medina Mayurqa,¹ corresponents a l'esmentada Cultura Musulmana. Altres autors, en canvi, tenen la vista més llarga i s'inclinen a creure que els Siurells ens vingueren de l'extrem oriental de la Mediterrània...²

Mentre que els nostres savis discuteixen seriosament sobre el tema, una cosa nosaltres hi podem dir. I és que aquestes figures, aquestes típiques juguetes, no són exclusives de Mallorca. De figuretes de test cuit — amb un siulet incorporat — destinades al món infantil, se'n troben actualment a altres bandes no sols d'Espanya, sinó també d'Europa i d'Amèrica llatina. Així, al Museu de La Porciúncula, es guarden exemplars elaborats a Portugal, a Rússia, a Colòmbia, etc.³

Els nostres Siurells,⁴ però, tal i com nosaltres els coneixem, tenen unes característiques ben pròpies: són de test cuit, sempre fets a mà, amb escassos detalls anatòmics, la figura representada és de línies rudimentàries però gràcils, tenen una sola cuita, estan recobertes d'una fina capa de calç, i damunt ella hi porten unes sòbries pinzellades de pintura vermella i verda. Així, amb aquestes característiques, que sapiguem, els nostres Siurells són únics, inconfusibles...!

I sense més preàmbuls, avui tenim el gust d'acompanyar-vos a Sa Cabaneta, a visitar una antiga botiga de Siurells. Partint de Ciutat per la carretera d'Inca, a l'arribar al km. 9, prenim la bifurcació de mà dreta. Passam ran de So'n Verí i poc després ens trobam a la plaça de Sant Marçal, sant advocat contra el reuma, on cada any, per la seva festa, s'arreglegen milers de romeus, vinguts de tots els indrets de Mallorca

Sant Pere és a vint-i-nou,
i Sant Marçal és a trenta;
i el se'n demà ja mos entra
es primer de juliol.

Passam de llis i topam un dels dos carrers principals — llargs i drets com un fil de llangonissa — i passam per davant la Casa de la Vila que, des de Marratxinet, fou traspasada a Sa Cabaneta l'any 1864, a una casa de Gabriel Ros Reus, qui la vengué per 3.000 lliures mallorquines.⁵

Allà les cases estan endomassades, amb els innombrables penjolls de pebres vermells, que s'assequen al sol i que han de convertir-se en pebre per a les matances. Una antiga tradició ens conta que antany les atlotes fadrines enfilaven els pebres dolços, mentre que les casades ho feien amb els coents...! Passam cases i més cases, i ens aturam uns moments a un cap-de-cantó, on temps enrera hi havia una fusteria en la que per primera vegada — l'any 1781 — els MESTRES DE CARROS feren el primer carro amb brèndoles, en lloc de fer-los de roda plena, com era costum, forçats per un edicte de les màximes autoritats.⁶ No és gens mal de imaginar com aquella gent no n'estaria massa segura, preferint anar a peu darrere-darrere el carro, presagiant en qualsevol moment un cataclisme irreparable...!

Tant i tant hem caminat que el temps ens ha passat. Sense donar-nos-ne compte, a un revolt, ens topam amb la Botiga dels Siurells. Som a ca la Siurellera. Amatent i amb la dolça escomesa als llavis, surt a rebre'ns la Madona de la casa, Madò Francisca Palou Amengual. Fa un caramull d'anys que ens coneixem. I podem assegurar que els anys no li passen ni gens ni mica. Per bona sort hi trobam també el seu espòs, Mestre Antoni Canyelles Palou, que hem conegut a l'Olleria de So'n Ros, de Pòrtol, que li aida a hores perdudes. Amb els dos fills Toni i Coloma sembla que el futur de la fàbrica està assegurat.

Aquí, en aquesta mateixa Botiga, hi treballà, coneguda i estimada de tots, Madò Bet Amengual Bestard, de Ca'n Bernadí, per espai de més de 60 anys, fins que, fa dos anys, aclucà els ulls. El seu espòs, Mestre Felip Palou Canyelles, de 90 anys molt ben dits, pare de Madò Francisca, seu a la taula de la feina, preparant els siulets. S'aixeca i ens allarga la mà, i amb un ample somriure a la cara, ens dona la benvinguda...

* * *

— Madò Francisca, bon dia! Venim a fer-vos unes preguntes sobre sa vostra artesanía. Quin temps fa que feis siurells?

— Bon dia que Déu mos do! De siurells n'he fets tota sa vida. Mu mare ja en feia i en fa mun pare. Es padrins no en feien, però eren Ollers.

— Quin és es procés per fer un siurell?

— En primer lloc duim sa terra, que ha de ser ben porgada i ben fina. Abans la batiem damunt s'era, amb una bístia i un carretó de batre, com qui batre faves. Llavors la posam en remui perquè torni fang. La passam per un garbell fi, i la deixam secar casi de tot. L'acaramullam i la tapam. Així pot durar mesos i anys, mentre l'anem esquitxant desiara.

— Quina varietat feis de Siurells?

— Jo vos ho diré: Es més corrents són es Pagès i sa Pagesa, es Dimoni banyut, s'homo muntat a cavall, i altres. En feim de petits, que just tenen tres dits d'alçada, i també en feim de grossos que fan tres pams i mig. Dins s'entrada hei guardam una collecció de més de 30 variants, que va fer mu mare. Es un record de sa nostra veietat.

— Quines etapes té sa fabricació d'es Siurell?

— Lo primer de tot venim i feim sa sola, aquesta peça plana, on s'hi ha d'aguantar es Siurell. Llavors hei posam ses comes, es cos, es braços, es cap i es capell, si és que en du. Li afegim ets adornos, com són es gaiato, sa bufanda, etc. Es siulet — noltros li deim es pito — se fa de banda. Mun pare en domina molt bé sa seva técnica. Sempre els ha fet ell.

— Ret molt sa vostra feina?

— Així mateix, perquè una ja heu té per mà. En una dieta de 8 hores, crec que nos ne surten uns 80, és a dir que anam a 10 per hora...

— Quin temps ha d'aixugar un Siurell per dur-lo a n'es forn?

— Això és segons es temps que fa. En s'estiu basten dos dies. En s'hivern en necessitam quinze. En tenir-ne a bastament, els enfornam i calam foc a n'es forn. Allà hei coven unes 24 hores. Quan els treim, els posam dins canastros i els esquitxam d'aigo, perquè sien un poc humids i així prenguin millor sa calç. Llavors en esser ben secs, sols manca pintar-los de vermei i de verd. Ara sa pintura és molt bona. Antany empràvem blavet, que tacava es dits i sa roba.

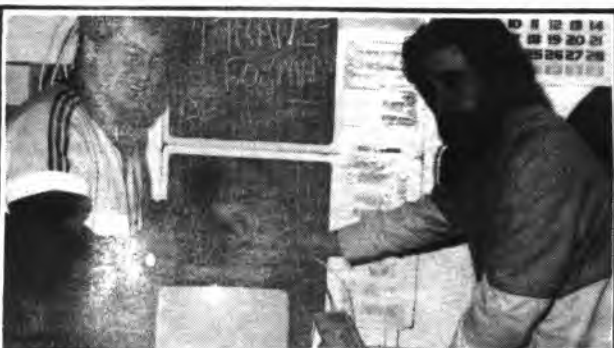
— Mestre Felip, quantes de cases hei ha a Mallorca que fan Siurells?

— Ses cases siurelleres de rel són, Ca'n Bernadí de Consell, són nebots nostros; Ca'n Serra de Sa Rocallisa, de Pòrtol; Ca'n Torrens, a Inca, i noltros, aquí a Sa Cabaneta. Altres heu han provat, però llavors heu han deixat anar.⁷

(Continuarà)

Floristeria IKEBANA
Avinguda nacional, 19
Tel. 266668
S'ARENAL DE
MALLORCA

ELECTRONICA EL GAUCHO
Reparacions de TV — vídeo — Radio etc;
C/ de Mallorca, 2 tel. 263423 S'Arenal

¹ Rosselló-Bordoy, G., "Decoración zoomórfica en las Islas Orientales de Al-Andalus", Palma de Mallorca, 1978, 57 i ss.

² Vegeu les obres següents: Manyat Castell "Los Siurells Mallorquines"; Mulet, Antonio "Obra de barro mallorquín"; Robinson "The Athenian Agora"; Cid Priego "Cerámica popular: Los Siurells balearicos" en Ampurias, XIV, 1952; Rosselló-Bordoy "Siurells" en Bol. ofic. Cámara de Comercio Industr. y Naveg. Palma, 1962.

³ Per corroborar el que estam dient, ens referirem a un bon amic — no creim trair la confiança, que ens ha dispensat sempre, amb aquesta breu aclaració — el qual ha conegut arrebregar un munt de centenars de Siurells, procedents de més quinze països distints. Aquest bon amic, xiflat com està per aquest tema, es troba actualment embarcat en la redacció d'un llarg estudi sobre els Siurells. Res més no ens atrevim a afegir-hi. Que sia ell mateix qui ens parli, un dia, sobre les seves recerques i les corresponents conclusions. I que sia prest!

⁴ Darrerament s'ha volgut personificar la nostra illa amb el Siurell. El periòdic local Última Hora, fa dues dècades d'anys, va instituir el "Siurell de Plata", distinció honorífica que anualment es concedí als personatges que més es destacaren dins la vida mallorquina. Vegeu la llista completa dels premiats en "La Cerámica Popular en Mallorca" de Joan Llabrés Ramis, 1977, 62 i ss.

⁵ Corpus de Toponimia de Mallorca, de Mascaró Pasarius, 2, 861.—A Marratxinet hi hagué la primera església parroquial construïda l'any 1248 i l'esmentada Casa de la Vila. Actualment Marratxinet és un lloc molt tranquil i silencios, i té 166 habitants, amb 16 vivendes agrupades i 23 oscanpades pels ruïjols.

⁶ "La utilización del carro estaba en aquel tiempo bastante limitada por la falta de caminos. La costumbre de cabalgar, tan arraigada en Mallorca, era más una necesidad que un capricho. El Virrey y el Obispo al visitar los pueblos lo hacían cabalgando, lo mismo los predicadores y confesores que solían ir a los pueblos en sus fiestas principales...". De Jaime Lladó Ferragut, en Corpus Toponimia de Mallorca, 2, 863.—Fer els viatges a peu era una cosa molt corrent a la nostra terra: els Religiosos de Ciutat — que en els ss. XVIII i XIX eren molts — anaven a predicar la Quaresma, la festa de la Immaculada, o les festes patronals, partint de Ciutat a peu fins al poble interessat, emprant a vegades dos dies sencers en el viatge.

Vol veure la T.V.3 de Catalunya?

ANTONI MORENO
FERNANDEZ

Bar Aquí me quedo
Es clar que sí. El mallorquí no s'ha de perdre. Els nins de S'Arenal han d'aprendre el mallorquí perquè han nascut a Mallorca. La ràdio i la TV en català als ajudarà i molt.

DOMINGO BELTRAN I
RULLAN

Maitre d'Hotel
A mí, m'agrada la programació en la nostra llengua que en llengua forastera. M'agrada sobretot el programa XIU XIU. Sí a la TV3.

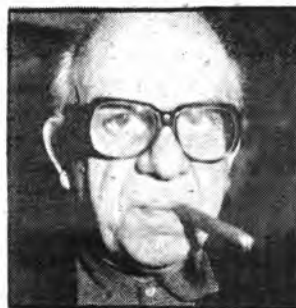
MARGARIDA COSTA I
JOAN
Tonimar

Sempre serà més agradable escoltar TV en la nostra llengua.

DOLORS BRAVO
MANSILLA

Bar La Huerta
Tot allò que sia en bé de la nostra llengua i cultura me va bé. Els meus fills són tots mallorquins i la meua vida està feta a Mallorca. Sí al canal tres de Catalunya.

GABRIEL MAIMO I
SUECA

Bar Maimó.
Sí, el català m'agrada molt. Podrem triar de més pel·lícules.

MADONES DEL BAR LA UNIO-SA CABANETA

El volem veure a n'aquest canal català perquè xerra en mallorquí. Sa televisió forastera es ben dolenta i no mos agrada gaire.

Cinema a TV3

Ara que es compleix el primer aniversari de les emissions diàries de TV3, comentades àmpliament en aquesta columna, seria bo que la televisió autonòmica catalana es replantegés a fons el tema cinematogràfic, per tal de donar una millor oferta als telespectadors catalans.

El gran encert de "Cinema 3" és la mitja hora inicial d'informació cinematogràfica i el comentari de Jaume Figueres sobre la pel·lícula del dia, un model de precisió i d'intel·ligència. El més fluix ve després, ja que els films oferts per TV3 en aquest primer any han tingut una qualitat mitjana no gaire elevada. Tret d'algunes poques obres mestres, com per exemple "Senso" de Visconti, i unes poques pel·lícules bones més, les fluixes han estat moltes, i en algun cas la pel·lícula ha estat molt dolenta.

Per aquesta causa, seria imprescindible, per una banda, que TV3 seleccionés millor els films dels dilluns a la nit, atesa la transcendència que té aquest únic espai cinematogràfic. D'altra banda, potser seria ja hora de posar en marxa el projecte anunciat per Jordi Sesplagues, cap de producció aliena de TV3, d'una segona pel·lícula setmanal. Una segona pel·lícula que podria ser utilitzada com a eina de divulgació cinematogràfica, mitjançant la seva integració en algun tipus de cicle que valgués la pena.

S'ha de tenir en compte que la presència del cinema en català a TV3 coincideix, dissortadament, amb una quasi total absència de pel·lícules en català a les pantalles comercials de Barcelona. Per la qual cosa, sense voler-ho, la televisió autonòmica catalana constitueix en molts moments l'únic marc on és possible d'una manera normal veure les pel·lícules en català, amb tota la transcendència que això té.

Santiago Riera

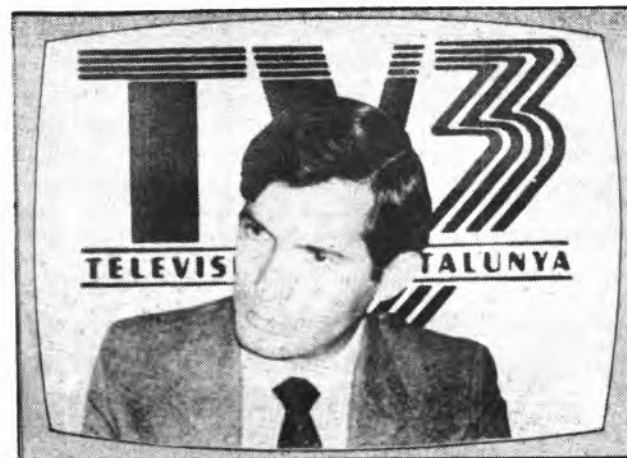
GABRIEL MESTRE I LLULL

Supermercat ALDE
Sí, es en català i noltros xerram com els catalans. Hem de veure aquesta televisió en català.

CAFE NOU-SA CABANETA

Sí, aquesta televisió catalana parlarà més de noltros i en sa nostra llengua.

El delegat de Govern de Madrid, no vol que vegem la TV3 de Catalunya. De totes maneres, no creim que s'hi oposi amb les armes, l'única força que te, perquè la raó està de part dels mallorquins que volem veure aquesta televisió. S'hi s'hi oposés se guanyaria una impopularitat ben mala de païr pels del seu partit a les eleccions que seran d'aquí a dos anys.

Volen veure TV3

Relació d'arenalers que han comprat accions a VOLTOR, S.A. a fi de poder veure la TV3 de Catalunya.

Pere Canals-Sant Diego.
Miquel Vida-H. Toquio.
Joan Rius-Hotels Rius.
Mateu Joan-S'Arenal de Mallorca.
Miquel Coll-Viatges Spaniela.
Rafel Jaume-Restaurant Brassilia.
Miquel Jaume-Restaurant Brassilia.
Francesc Fuster-Restaurant Ca'n Verdura.
Francesc Manresa-Banc Exterior d'Espanya.
Manuel Ferraz-Badia Gran.
Miquel Ambrós-Rector de S'Arenal.

En defensa de TV3 a Balears

Sr. Director:

Li agrairia la publicació d'aquestes lletres en defensa del dret a la supervivència del català a les Illes i de la llibertat d'expressió.

Ara resulta que el representant local del Govern Central espanyol diu que la iniciativa de Voltor, S.A. per fer que poguem veure TV3 a Mallorca no serà legalitzada-serà prohibida o no?, i que el bwana intocable de TV madrilenya troba-ordena, o no? que les emissions de TV3 només s'han de poder veure desde Catalunya.

Aquesta genteta que ens governa-reprimeix uns cervells desfets a l'hora d'enfoter-s'en de noltros, perquè, com se menja això? Vol dir que jo puc posar una grandiosa antena a ca meua per poder agafar fins i tot la televisió soviètica (Jesús, Sant Antoni) y se suposa que la puc pagar a mitges amb els meus companys, i no puc posar, a mitges també amb altre gent, un repetidor per poder veure TV3?

Està ben clar per tant, que tant amb aquell dels 40 anys com amb aquests

del PSOE, la lluita contra les cultures distintes de la na segueix ben ral·lita, amb una mica més d'el·legancia que abans, clar; és que ara son altres temps i altres modes. Que si consenten una certa autonomia cultural als catalans és perquè criden molt exigint els seus drets; aquí a les illes, teòricament amb la mateixa llengua i per tant amb les mateixes circumstàncies, com que som pocs els que donam creu, ens han destinat al total genocidi cultural amb l'ajuda interessada del Govern Regional de fills del "Conde Rossi".

I per això ens han prohibit Radio Mediterrània i ara no ens volen deixar veure TV3, amb estraforis arguments legalistes, d'una legalitat feta aposta, des del Decret de Nova Planta, per foter-mos, i el poble que hi diu? Idò calla, paga... i allò de Sant Vicenç de Paul.

Molt agraït, un comiat ben cordial.

MAGDALENA TORRES
MIGUEL TRIAS

¿Vos agradaria que hi hagués una emissora de ràdio en mallorquí?

Les emissores de Catalunya Ràdio, se troben al 105 i al 107 de la Freqüència Modulada. Vos agradaran molt perque parlen en mallorquí.

DOMINGO GONZALEZ BUENAVENTURA

Can Poca Roba

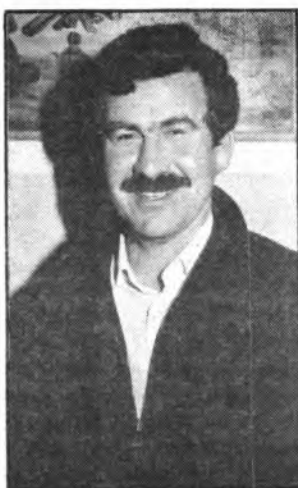
A mi m'agrada el mallorquí perque me sent mallorquí. Trob que fan falta emissores de ràdio en mallorquí.

GUILLEM COLL-DAMIA CALAFAT

Propietari Restaurant "Pequeño Mundo"

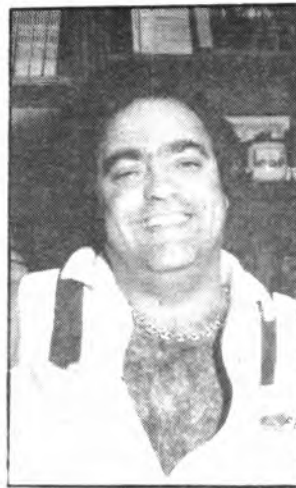
Hem de veure aquesta televisió perque tenim el mateix idioma que els catalans de manera que aquesta és la nostra televisió. Tanmateix la programació de la TV de Castella no és gaire bona.

MIQUEL LLOMPART I FRONTERA

Director col.legi
La Porciúncula

Un poble que no te mitjans de comunicació en la seva llengua, deixa morir la seva llengua.

PEP CASES I JULIA

Es Fogueró

Es ben interessant que hi hagi emissores en mallorquí, encara que temc per que no foren comercials.

JORDI PERELLO I FRONTERA

Arciprest de S'Arenal

La ràdio en català és ben necessaria a Mallorca. Ens ajudarà a practicar la nostra llengua i ajudarà als immigrants a aprendre-la.

JOAN RIBOT I PERES
Rent a Car Les Meravelles

Es ben necessari que tenguem emissores en mallorquí. Sens dubte conec taran millor amb el nostre poble de parla mallorquina.

Des de dilluns

Nous programes a Catalunya Ràdio

Barcelona. — Dilluns vinent, dia 7 de gener, s'iniciarà una nova etapa de Catalunya Ràdio, emissora de la Generalitat de Catalunya, amb la posada en marxa progressiva del nou esquema de programació.

De dilluns a divendres, de 9 a 12 del matí, el cap general de programes de les emissores de la Generalitat, Josep Cuní, tornarà als micròfons per dirigir i presentar «Un dia qualsevol», magazine que pretén de donar als matins de Catalunya una nova alternativa radiofònica. «Un dia qualsevol» comptarà amb les col·laboracions de Josep Maria Ainaud de Lasarte, Terenci Moix, Joan Rendé, Llorenç Torrado i el periodista Jordi Bordes.

De 3 a 7 de la tarda, Adelina Castillejos dirigeix i presenta «Adelina Boulevard», programa centrat, sobretot, en la cultura i els espectacles, que es va començar a emetre el 3 de desembre passat. De 10 a 12 de la nit s'alternaran un seguit de programes de periodicitat setmanal, tots ells de caràcter monogràfic. En destaquem un sobre la transició democràtica, titulat «Ara fa deu anys», dirigit per Toni Rodríguez, i un altre de dedicat al món de la ciència, «L'hora de la ciència», dirigit per Albert Mallofré.

GABRIEL TORTOSA MERCADO

Cafeteria Alhambra

Jo no parl el mallorquí, però l'entenc. M'agradaria que hi hagués emissores de ràdio en Mallorquí per aprendre la llengua de Mallorca.

ALFONSO RUIZ I MAROTO

Bar Son Verí

Es lògic i normal que a Mallorca hi hagi emissores de ràdio en mallorquí. A tots els països hi ha emissores de ràdio en la llengua del país.

CATARINA SALUD TORRENS I MUNAR

Sibilla d'Es Coll

Ja ho crec que sí, és ben necessari per a la normalització lingüística. És una vertadera vergonya que a Mallorca les úniques emissores en català hagin d'esser les lliures.

Pels dies 23 i 24 de febrer

Autoracing Andros Primera Escuderia de S'Arenal

Ha començat a funcionar la primera escuderia de S'Arenal, se diu Autoracing-Andros i té la seva seu social al carrer Maria Antònia Salvà.

De moment tenen cinc cotxes: Un Renault Turbo que pilota en Francesc Bonnin, un altre Renault Turbo d'En Wolfgang Linder, R-5 TS de N'Antem Sesma, un R-5 Copa d'En Sebastià Garau i un Seat 124 que pilota en Joanet Fernández.

La directiva d'aquesta escuderia està composta per un president que és en Francesc Bonnin, vice-president Josep Bonnin, secretari Jesús Ruiz, tesorero Antoni Alfaro, vocals Josefa Tovar i Joan J. León. El cap d'assistències és en Josep M. Cantó.

Aquesta nova escuderia arenalera prendrà part al Ra-

Ily Illa de Mallorca que organitza la Federació Balear d'Automovilisme.

S'Arenal
de Mallorca
Tel·lèfon 265005

Sa puta petaca (continuació)

A es bar Morey també li diuen Ca'n Joan o Ca'n Serreta, això darrer del malnom. Què va nèixer, a Son Serreta? Això ja no ho sé, però son pare hi va viure vuitanta-tres anys. Quan en Joan va posar es bar, què ferà devers vint anys?, vint-i-un, bé, idò veus? de tot això només havia Ca'n Tomeu es Mahonès i Ca'n Mateu de Son Cardaix, que, per cert, va ésser sa segona casa que se

va fer a Son Serra; sa primera va ésser sa d'en Joan des pinar, però ara deixa'l es bar de Ca'n Salom, que el duia en Bernadet Batzer. No has de confondre Ca'n Salom amb es bar Horrach. Amb hac final? Sempre. El que te vull dir és que primer varen posar Ca'n Salom, llavors, pes mateix temps, més o manco, en Joan, es bar Morey, i en Rafel, es bar Horrach. En Joan Morey va ampliar sa

barraca de canyissos. Va fer quatre parets ben fetes i una barra adornada amb mitjes pinyes. Penjar a dedins un rellotge de pèndol i a defora un anunci de no vull dir quina beguda (aquests putes ianquis se fiquen per tot). I juguen a truc? Es ianquis? No, es veinats. Sí, a truc i a s'amarrilla. Es millors amarillers son en Guillem Torrat i en Jaume Grog. Que ha plogut molt, Jaume? Trenta-cinc litres per metre quadrat. En Jaume Grog deu tenir un pluviòmetre. Es millors truquers? En Truyols, això m'ho va dir es padrí, és des millors que hi ha. En Truyols, que no és corredor? En Toni Serrí. Era en Toni de Son Torrat, digué mu mare. Deixa anar si eral! En Toni Serrí. I va guanyar sa primera etapa de sa darrera volta a Mallorca abans des moviment, i quedar setè a sa general. Quan mos varem conèixer, què vols que t'ho conti? Bé, idò, quan mos varem conèixer, ell vivia a Son Serra. I mos juntarem un dia, quants erem?, quinze o setze pots posar: en Joan Gasparó, en Miquel Gasparó, en Pedro des Pou, en Miquel Pel, en Sebastià Cremat, en Joan Serra, en Toni Monjo, en Pep Horrach, i jo, i qualcú més que ara no record. Mos juntarem a Petra per venir a nedar amb ses bicicletes. Bé, idò, com que en Truyols feia feina a Son Serra, quan varem ésser aquí se va ajuntar amb noltros. I per tornar, començarem a donar branca a tot Cristó, i a sa costa de So Doblons varen quedar en Miquel Pel i en Pedro des Pou, i jo, bé, vaig esperar a veure si venien. Quan vaig veure que no arribaven, li vaig pegar fins collir als altres i

pim-pam, pim-pam, anaven quedant darrera. A sa costa de Sa Porrassa varem quedar davant en Truyols i jo. Jo vaig apretar fort i ell també va quedar. I ja està. Quan sa caramuixa és verda, què ho saps? Quan sa caramuixa és verda se diu aubor, i ara te diré una glosa que, diuen, va guanyar un concurs de mentides a no sé on. Diu:

Jo vaig veure un aubor que gruixat no ho era mas-
/sa;
tenia una rabassa com es castell d'Alaró.

Set mestres s'hi ressolgue-
/ren
per anar-hi a tallar-lo, li pegaren un any redó i encara res li feren.

I mentrestant conegueren que ell ja feia menció. Quan s'aubonada caigué, una branca s'esqueixà.

I d'ella en varen obrar set barcos que van per mar i un pont per un torrent. I de s'esmutxim més do-
/lent,

quan de s'aubor estallaven, que d'ell feien estellicons, nou mil-cinc-cents camions en es moll el traigaven.

Jo ja li vaig dir que hi ha un parell de versos que no rimen. Tampoc és segur que no falti qualque tros, però això sol passar quan s'han transmès oralment. Si tens mal de queixal t'has de posar una ferradura davall de coixí. Si tens un mussol has de mirar dins un satri amb s'ull aferrat a es coll. Sa mel és bona per cargar i per que no s'allongui sa carn. Tot pareix indicar que en Napoleó Bonaparte patia de restrenyiment secundari, causa d'una úlcera gastroduodenal pèptica, que ex-

plicaria, per una part, que dugués freqüentment sa ma davall sa camisa, per s'altra, com que un prolongat restrenyiment pot originar morenes, explicaria sa constant mala llet que portava. Si en Napoleó coneixia es punt tu-schen per calmar es dolors estomacals, vol dir que coneixia es mètode xinès de s'acupressió. Vol dir? Sí, coneixia es mètode de s'acupressió. Potser inconscientment, però ho coneixia. Es restrenyiment poguer ésser, també, causa de sa sobtosa extinció des dinosaures fa milions d'anys. Pareix ésser que se registrà a sa mateixa època sa desa-

parició d'una gran varietat de plantes oleaginoses, de ses que s'alimentaven aquests reptils. Això ho vaig llegir a qualque llibre de divulgació, però no és més que una broma d'uns investigadors exasperats per cagar i per que no s'afilonqui sa carn. Si tens un cos estrany dins s'ull, t'has de posar una pedreta de Santa Llucia davall sa parpella amb sa cara plana cap a dedins. Mou sa pedreta fent cercles i quan es cos estrany s'hagui aferrat en aquesta, trau-la.

MARTINET
SANTANDREU

Xavier Alvarado i Dolors Rosselló, Antoni Rosselló i Francesca Morillo contragueren matrimoni el passat dia 8 de desembre de 1984 a la parròquia de Sant Jordi. Foto: Kamal.

ESCOLA
D'INFANTS
PETITO

Plaça Reina
M.ª Cristina s/n
Tel. 26 68 15 - S'ARENAL

COSMOSEGUR, S.A.

**SISTEMES DE SEGURETAT
I ALARMA**

EVITI EL ROBATORI A LA SEVA LLAR!!

DES DE 30.000 PTES.

CARRER DE MARIA AINA BONAFE, 18 - A

SON FERRIOL TELEFON: 41 52 59

Chiringuito Portixol

Sipis-calamars-peix fresc-carn a la graella-ensalades-tapes variades-entrepans-pa amb oli...

Depósito Troneras
1.ª Molinar

**CENTRE DE
SERVICIS
INFORMATIUS**

Contabilitat General
Contabilitat Analítica
Assessoria Jurídica
Assessoria Fiscal
Assegurances
Declaracions de Renta

Carrer Trassimeno, 36. Tel. 268450
S'ARENAL DE MALLORCA

**CHINA
RESTAURANT
ORIENTAL**

C/ Joaquín Verdagué, 12
Arenal Tel. 26 67 21

TALLERES MILLAS **SERVICI OFICIAL CITROËN**

EXPOSICIO I VENDA
C/. GUASP, 7. TEL. 260590.
COLL D'EN REBASSA

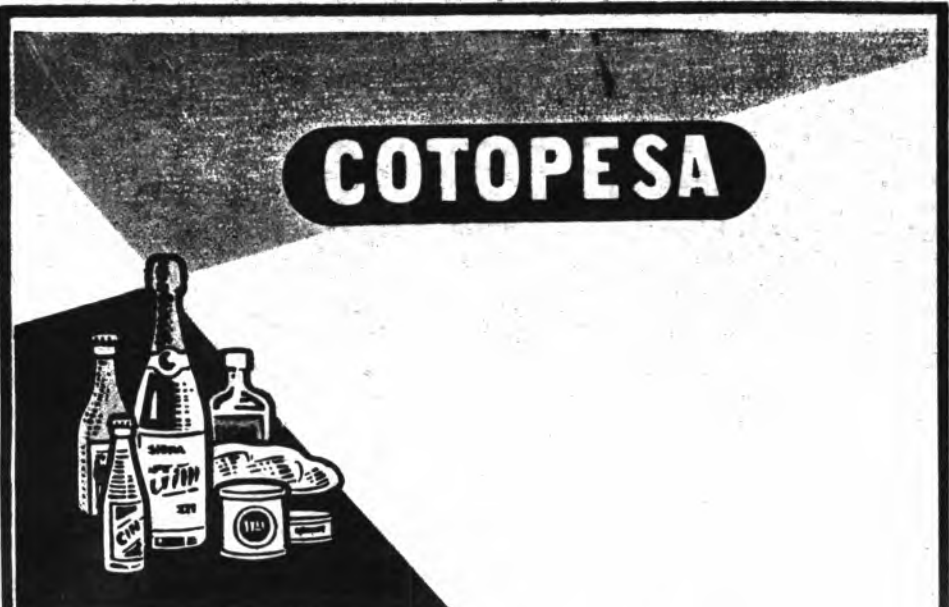

SOM LA RADIO

Una ràdio en la qual tu tens veu. I vot. Que te informa i entreten. Aquesta és la ràdio que feim a RÀDIO POPULAR. Una Ràdio amb els micròfons oberts per tu les 24 hores del dia. Una ràdio amb més de 700 professionals fent programes per a tu. Programes realment populars. Programes per escoltar i parlar. RÀDIO POPULAR.

RÀDIO POPULAR COPE

LA RÀDIO ENCESA

COTOPESA

Licors - Conserves - Congelats - Cervesa Especial MAHOU - SIDRA MAI-ONA - Bitter CINZANO

Carrer Llacinto Verdaguer, 15 baixos, telèfon 261260 - S'Arenal de Mallorca

Xafarderies

Els arbres de S'Arenal-Llucmajor han tornat a ser acoronats com cada any. Es ben trist l'aspecte d'aquests troncs pelats que hauran de brotar. Aquesta acoronada es especialment trista amb els joves arbres de la Plaça de Maria Cristina que com l'any passat no podren florir amb les seves belles flors de color lila. La ràbia dels regidors d'AP de l'Ajuntament de Llucmajor, pels arbres de S'Arenal està més que demostrada. No els arrebasen, però els deixen només amb la soca.

Una vintena de persones assistiren a la representació del REI HERODES el dia de Sant Antoni a un teatre de Llucmajor. Els comedians eren arenalers. Ja ho saben que els llucmajorers no ens estimen gaire.

Les dues escoles de S'Arenal-Llucmajor s'han separat. Ara cada una té el seu director i la seva associació de pares. L'escola del carrer de Sant Bartomeu té la mateixa associació de sempre. La del carrer de Sa Dragonera ha creat una nova associació el president de la qual és n'Angel Blanco.

En Sebastià Sastre Ballester i n'Enric Carmona Jimenez han estat acceptats com a ajudants de Guardia Civil. A primers de febrer partiran cap a Baeza-Jaen on hi ha una academia d'aquest cos. La nostra enhorabona a aquests dos joves arenalers que han escollit aquesta professió i defensaran des d'ara la Justícia i la Constitució.

L'entrenador Roman del S'Arenal ha estat cessat del seu càrrec després de dos mesos de fracassos al front de l'equip degà. En Joan Llompart és ara el nou entrenador. Diumenge passat davant el Montuiri empataren a u, veren una nova tècnica i ganes de

guanyar. Esperam que amb aquest entrenador i lesforç de tots, l'Arenal continuï a la Regional Preferent.

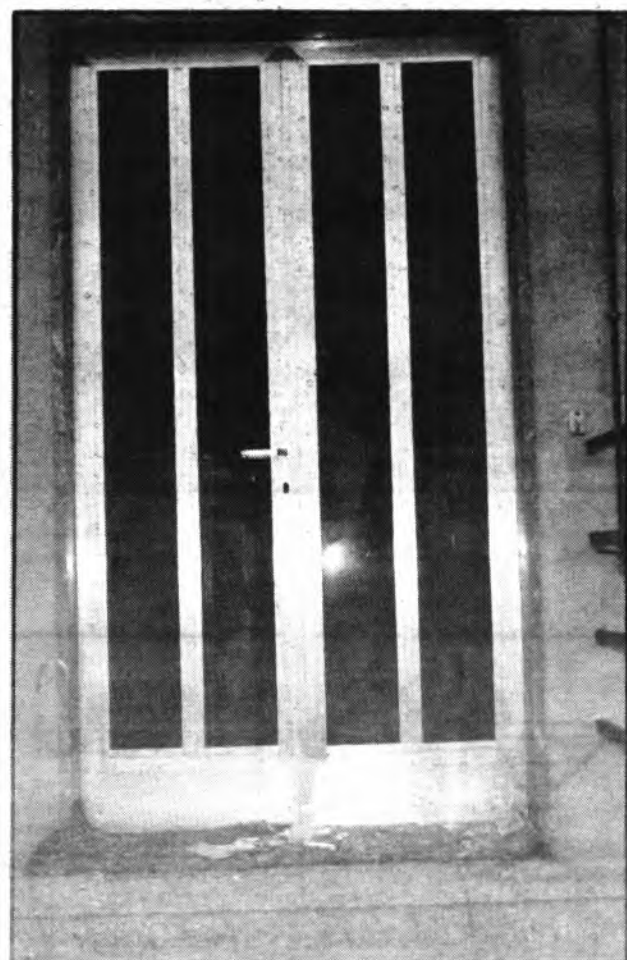
Els llumets de Nadal ha estat ridiculitzats enguany a S'Arenal. Unes garlandes a la Plaça dels Nins i uns llumets a la Plaça del Consulti. Els hotelers haurien de presionar a l'Ajuntament de Ciutat a fi de tenir un enllumenat digne per a l'any que ve. L'Ajuntament de Llucmajor tampoc posa massa llums de Nadal. Tres garlandes al carrer de Sant Cristòfol són ben poques.

Els salvatges de Ses Cadenes, han tornat a atacar la casa del director de S'ARENAL DE MALLORCA. Amb un martell es

penyaren els vidres de la porta d'entrada. Una setmana abans havien cremat el cotxe del director del diari amb una botella de benzina. Que vagin alerta, però, una escopeta de dos canons espera als salvatges i no carregada amb cartutxos de sal precisament.

L'amo del Restaurant Ca'n Verdura està molt content amb la gent que hi va anar les passades festes de Nadal i de cap d'any. Una gent molt senyora que va omplir el seu local i, s'ho va passar d'allò més be.

Per Sant Antoni no ha volgut fer festes ni foguerons per no molestar als seus veïnats que són un poc malsofrits.

Així varen quedar les portes de la redacció de S'ARENAL DE MALLORCA. El cotxe del director havia estat cremat una setmana abans.

Lanzamos esta increíble promoción
para demostrar
la calidad de nuestros revelados.

"Por cada 2 carretes revelados, le regalamos ESTA CAMARA FOTOGRAFICA"

Consiga 2 carretes de 36 fotos ó 3
de 24, *(mínimo 60 fotos)*

suyos o de sus familiares y
amigos, llévelos a revelar a LASER y
recibirá como regalo una magnífica
cámara fotográfica AGFA Isoly-100-
35 mm. con estuche portacámaras.

**EN 90 MINUTOS TENDRA SUS
FOTOS Y SU CAMARA
DE REGALO**

En tan sólo 90 minutos revelamos
sus fotos en color, logrando una CA-
LIDAD INMEJORABLE al precio más
asequible.

Y disfrute haciendo sus propios re-
portajes (bodas, bautizos, etc.); en
LASER los revelamos y ampliamos a
tamaño 13x18.

AL TRATAR DIRECTAMENTE
CON NUESTROS TECNICOS DE
LABORATORIO, COMPROBARA
LA CALIDAD DE NUESTROS
TRABAJOS Y LA GARANTIA
DEL NUEVO PAPEL
PROFESIONAL AGFA.

**Tan cerca y
tan rápido como un**

Fácil aparcamiento

*Hasta el
30 de Marzo*

LASER

Playa de Palma. Entre balnearios 7 y 8.
Tel: 26 23 26 - De 10 a 1,30 y de 4 a 8
(Abierto sábados)

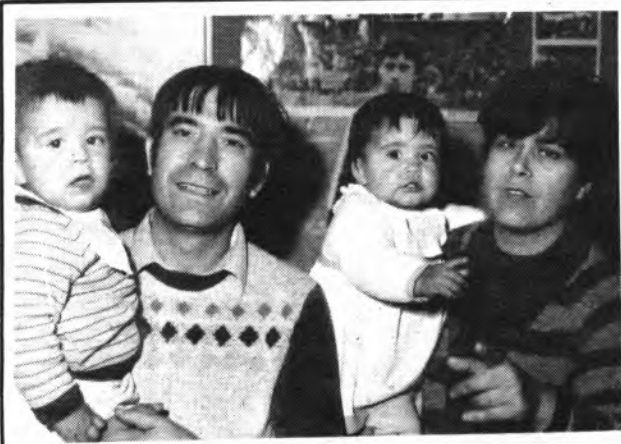
CLICK

GASEOSA BONA PELS NINS
BONA PELS PADRINS

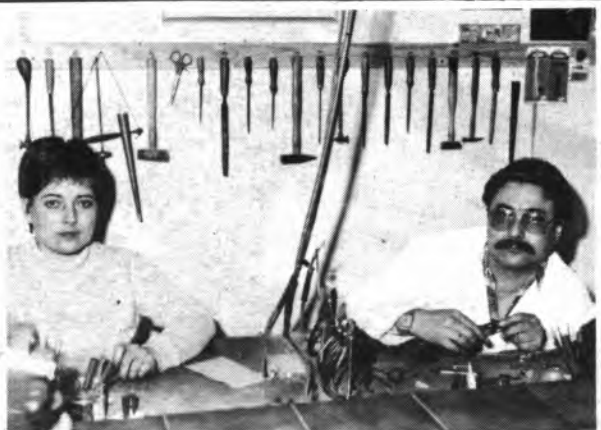
Tel. 260090
Carrer Llavotxim Verdaguer, 26
S'Arenal de Mallorca.

REPARTIDA PER GASEOSES MONTSERRAT, S. A.

Els bessons ja tenen un any i na Joana ha tornat a obrir
SA CARNISSERIA
Plaça dels Nins, 10
S'ARENAL DE MALLORCA

TALLER DE JOIERIA
K.D. WEHDEN
Joies Noves-Reparacions-
Canvis de Models-Treballam el seu or vell
Feina a mà.
Carrer Amilcar, 9
S'ARENAL DE MALLORCA

Ca'n Verdera

GUINA MALLORQUINA GRAELLA-GRILL

LA MEVA DARRERA VOLUNTAT ES QUE ME MENGIN A CA'N VERDERA

Carrer Parcelas, 102
Les Meravelles de S'Arenal
Devant el Balneari 5
Obert només els vespres.

Va acabar el campionat de dominó

La Peña Mallorquina de S'Arenal havia organitzat, ja fa unes quantes setmanes, un campionat de dominó. Juvaven per parelles i l'única cosa que es demanava era la pertinença a la penya.

El campionat s'anima de seguida i la passió i les ganes d'aconseguir el premi el feren més entreten-

gut encara. El premi consistia en un viatge a la península per tal d'anar a veure jugar un partit del Reial Mallorca, qualsevol de la present temporada, amb totes les despeses pagades.

Finalment, la competició de dominó acabà de la següent manera: els primers foren n'Antonio

González i en Francesc Macies; els segons classificats foren n'Antonio Giménez i en Valeriano Garrido; els tercers en Miguel Castaño i en Claudio Juis i, finalment, els quarts varen esser n'Andrés Troya i en Juan Baño. Disputadíssima competició ja acabada i esperem que aquest tipus de coses segueixin endavant

Comercial Marí

Futbol d'Empreses

El futbol d'Empreses te molta d'incidència a la nostra comarca. Ca Na Paulina des Coll que lidera la classificació, bar Jumar de Son Ferriol, Atletic Sant Jordi, i Bar la Estación de S'Arenal són equips nostros que juguen al Grup A, encara que el

Bar la Estación sia candidat a davallar de categoria i l'any que ve hagi de jugar amb el Comercial Marí d'es Coll, on juguen una partida d'arenalers.

Es trist el paper que fan enguany els equips de S'Arenal amb una primera

preferent que va dels darrers i uns alevins i infantils que perden per golejades impresionants. De qui és la culpa? Pensam que un poc de tots, però, sobretot del públic que no anima com caldria amb la seva presència als nostres equips.

GRUPO A PALMA

Rosas Mallorca - Es Corn	6-2
Bar Estación - Autoes. Levante	2-3
Bar Jumar - Beta Color	3-4
At. San Jordi - Const. Ramonell	2-1
Bar Galeón - Ciclos Marín	1-1
Capxiriboxos - Ca Na Paulina	1-3

Ca Na Paulina	17	15	1	1	59	14	31
Capxiriboxos	17	11	5	1	33	20	27
Beta Color	17	12	2	3	53	19	26
Rosas Mallorca	17	10	4	3	47	27	24
Autoesc. Levante	17	9	4	4	43	29	22
Bar Jumar	17	7	4	6	42	30	18
Es Corn	17	8	2	7	42	33	18
Const. Ramonell	17	6	1	10	39	47	13
At. San Jordi	17	3	3	11	19	43	9
Ciclos Marín	17	2	4	11	13	38	8
Bar Galeón	17	2	2	13	18	55	6
Bar Estación	17	1	0	16	22	67	2

GRUPO B PALMA

Zapate. Trotter - Vter. Consell	2-1
Recreativos MAE - Comercial Marí	0-0
Rurast C.F. - Grixoneras	4-3
A. Vetera. Bunyola - C.F. Son Forteza	2-5
Bar Indalo - Mediterráneo	Suspendido
Descanso: Bar Deportivo	

Mediterráneo C.F.	15	10	4	1	56	16	24
Vatera. Consell	16	9	4	3	42	23	22
Zapater. Trotter	15	9	2	4	31	21	20
C.F. Son Forteza	15	8	4	3	28	22	20
Bar Deportivo	15	7	4	4	36	28	18
Bar Indalo	14	6	4	4	27	21	16
Eurast. C.F.	16	7	0	9	37	34	14
Comercial Marí	15	3	6	6	24	26	12
Grixoneras	15	4	4	7	27	37	12
Recreativos MAE	16	1	4	11	23	53	6
A. Veter. Bunyola	16	1	2	13	19	52	4

Nova directiva de la AAVV de Son Ferriol

Aquests dies passats hi va haver eleccions a la AAVV de Son Ferriol, eleccions democràtiques que donaren el resultat que segueix; president, Pere Bibiloni (Robero), vice president, Pere Zuzama (Rotget) secretari Antoni Daviu (Pipiu), tresorer, Bartomeu Reus (Pagés), vocals, Joan Joan (Bono), Massià Amengual (Mestre), Miquel Català (Es Xot), Miquel Salom (Llebre), Miquel Salvà (Es Tord) i Miquel Salva (S'Estrell).

Urbanisme i Sanitat són els principals objectius de la nova directiva que encapçala com sempre, en Pere Bibiloni Crespi.

Beneïdes a Son Ferriol

FORMES FAMILIARS:

Toni, Taniel-lo, Toniet, Tonió. Ton, Tonet, Anton, Antoniet, Antonic, Antonió. AUGMENTATIUS: Toniàs, Toniangues, Antoniot, Toniarro.

LOCUCIONS I FRASES FETES:

Fer el Toni (fer el beneit). A arrapa Toni (a aferrapilla). Sant Antoni s'enamorà d'un porc (ho diuen per disculpar qualcú que s'ha casat amb una dona lletja). Més barbut que sant Antoni. Jesús, sant Antoni!. Sant Antoni gloriós! Cre-mar més llenya que es foc de sant Antoni.

DITES:

Per sant Antoni, un fred com un dimoni.

Per sant Antoni, fa un fred del dimoni; per sant Julià, cuida a matar.

Per sant Antoni de gener, mitja palla i mig graner.

Per sant Antoni, un pas de dimoni. (El dia ja s'ha allargat una mica).

Per sant Antoni, una passa de dimoni; per Nadal, una passa de pardal. (MENORCA).

INFORMACIÓ:

Procedeix del gentilici romà "An-

Cada paraula és un món

tonius", "que planta cara a l'adversari". També s'ha proposat la seva ascendència grega en la paraula "inestimable", sembla que amb poc fonament. La seva forma hipocorística "Anton", que porta el pianista Rubinstein, s'identifica també amb "Antim", de "Anthimos", "florit". (ALBAIGÈS).

Es un dels noms més estesos en la nostra terra. Vulgarment no és coneixen més que dos sants anomenats Antoni: Sant Antoni Abat o de Viana, representat amb un porc a baix d'ell, i per això el poble li diu "Sant Antoni del porquet" (Catalunya) o "des porc" (Mallorca), i Sant Antoni de Pàdua, que és advocat contra els incendis, i per això els civissens li diuen "Sant Antoni des foc", per bé que a Menorca el consideren intercessor per trobar coses perdudes i en qüestions amoroses. Aquesta darrera advocació existeix també a Mallorca i a Catalunya.

La festa del primer se celebra dia 17 de gener. Es un dels sants més populars; els pagesos mallorquins el tenen per protector del bestiar, i l'invocuen especialment perquè guardi de malalties els porcs que engreixen. El poble confon sovint les virtuts atribuïdes a Sant Antoni Abat, dit també "des gener" o "d'ets

Antoni

Diccionari d'en Joan Mas

ases", amb les atribuïdes al de Pàdua, l'onomàstica del qual és el dia 13 de juny, i per això li diuen "d'ets auber-cocs". (ALCOVER-MOLL).

A Menorca, hom invoca sant Antoni Abat com a patró, per tal com la batalla decisiva de la presa de l'illa (1287) coincidí amb el dia de la seva festa. Als Països Catalans té força esglésies i capelles dedicades, i en molts indrets és també patró dels pagesos, que fan la benedicció del bestiar el dia de la seva festa. Els gremis de traginers i de carreters de Barcelona el tingueren igualment com a patró i en celebraven la festa amb la cavalcada dels "Tres Tombs". (J. BADA).

Les festes de Sant Antoni de Sa Pobla són les més famoses de Mallorca. L'adoració del sant, després de les completes, on es canten els "goigs" i el solemníssim ofici, formen el programa religiós. Pels carrers, davant els antics cellers, cremen els foguerons, al voltant del quals s'assaboreixen les tradicionals espinagades, tot i cantant velles gloses amb salmòdies moresques que acompa-

nyen amb la primitiva ximbomba. (TUGORES SERRA, 1961).

GLOSES:

Sant Antoni és un sant vell, du sabates de gamussa; no se pot mantenir a ell i vol mantenir sa cussa. (DEIÀ)

Sant Antoni és un bon sant, i que té un doblor, l'hi dona perquè li guard s'animal tant si és de pèl com de ploma. (CANÇO /POPULAR MALLORQUINA)

Per un Toni em tiraria dins un forn de calç encès, i si trobau que poc és, sang des meu cor li daria. (SINEU)

M'agrada sa fruita fina, i ses cireres ho són. Es nom més gallard del món pens s'anomena Tonina. (ESTELLENCES)

Tant de bé vui an es Tonis com an es moros d'Alger. Ses pedres des meu carrer totes faran testimonis. (LLUCMAJOR)

Sant Antoni del porquet, a les velles fa carasses i a les joves fa l'ullet. (CATALUNYA)

Petanca

El Molins de Vent de Sa Casa Blanca, jugaren contra Son Sunyer de S'Arenal, resultat, 4-5.

El Molins de Vent, Segona B, va jugar contra l'Atletic Andraitx, va per de 12-4.

Els Infants des Turó de S'Aranjassa, jugaren dissabte passat contra Punta Verda, guanyaren per 8-1.

Segunda-B

Ca'n Pastilla-Turo	4-12
At. Collerense-San Francisco	8-8
At. Andraitx-Molins de Vent	12-4
La Rueda-Arenal	8-8

Arenal	12	8	4	0	126	66	20
Turo	12	8	0	4	116	76	16
At. Collerense	12	7	2	3	112	80	16
La Rueda	12	5	3	4	105	87	13
San Francisco	12	3	5	4	99	93	11
Molins de Vent	12	5	1	6	90	102	11
At. Andraitx	12	5	1	6	76	116	11
Pto. Andraitx	11	3	1	7	76	100	7
Ca'n Pastilla	12	2	3	7	75	117	7
Nacional And.	11	2	2	7	69	107	5

Helobesa-Galdent 7-2
Descansa: Cala Ratjada.

Ingeniero 3	11	9	2	71	28	18
Helobesa	11	9	2	68	31	18
Son Suñer	11	8	3	55	44	16
Son Forteza	11	7	4	49	50	14
Punta Verda	10	6	4	46	41	12
Cala Ratjada	10	4	6	40	46	8
Molins de Vent	10	3	7	41	49	6
Son Cladera	9	1	8	28	44	2
Galdent	10	0	10	12	77	0

Infantiles

Turo-Punta Verda 8-1
Son Busquets-La Rueda 6-3
Sta. María-Ingeniero 3 6-3
Descansa: Hostalets.

La Rueda	6	5	1	41	13	10
Son Busquets	6	5	1	35	19	10
Hostalets	6	4	2	23	30	8
Sta. María	6	3	3	23	23	6
Ingeniero 3	6	2	4	17	33	4
Turo	6	1	5	26	24	2
Punta Verda	6	1	5	20	34	2

Tercera C

Molins de Vent-Son Suñer 4-5
Ingeniero 3-Son Forteza 8-1

BAR-RESTAURANTE ANDREU

GRUA, 8
TEL. 261073
CA'N
PASTILLA

Graphic Art S.A.

★ TIPOGRAFIA ★ OFFSET
★ DPT. FOTOGRAFIC

SANT CRISTOFOL, 116 TEL. 268964
S'ARENAL DE MALLORCA

Art i Joia

Relotgeria. Joieria. Argenteria. Objectes de regal.
Trofeus. Gravat. Preus de Fàbrica

Avda. del Cid, 82
41 99 65

SON FERRIOL

JOIERIA

RELOTGERIA

MARINA

CARRER SALUT, 21-TEL. 262415
S'ARENAL DE MALLORCA

Un bingo que discrimina a les dones

Diuen que el pobles que pateixen fam són més imaginatius que els altres. Jo no sé si per Granada hi ha fam o si només es tracta de fortor, però la notícia d'aquell BINGO que premiava els guanyadors amb unes al·lotes disposades a fer passar una estona alegre al client em sembla una idea d'allò més curiós. Passant per alt que la Policia va clausurar aquest bingo, "Barbarela", perquè algunes d'aquestes al·lotes eren menors, la cosa no tendria gran importància. A Manacor, i concretament a

S'Il·lot, se va dir, fa dos anys o tres, que hi havia tràfic de putes, putones i putarres i algunes, també, diuen, eren menors, vertaderes nines de primera adolescència.

Si la cosa passa per S'Il·lot, posem per cas, no té transcendència. A Mallorca, des del "boom" del turisme, qui més qui manco pot presumir d'haver lligat i, com que les estrangeres no fan el contrari, el nostre honor resta salvat. Qualque trama de bandarres hi ha moguda, però la societat mallorquina ho té

perfectament assumit: és pecat, per tant només els de dretes són puteros. Els d'esquerrres lliguen la veïna, o una estudianta de filosofia, però no van per llocs de perdició. A no ser alguns que puguin haver cobrat gratificacions extres, sempre de la dreta; Per això la societat mallorquina és tan tolerant.

Ara, envestir el joc amb una menor i exclamar entusiàsticament "BINGO!", és una horterada. No arribaré a comprendre perquè, en aquesta classe d'afers sempre són protagonistes les menors: de devuit per amunt estan la mar de bé i anar, per exemple, a Ca'n Costa, o a Ciutat, i cantar: Bingo! i a més a més que et pertoqui una senyora ha d'esser d'allò més excitant, fins i tot compromès. Potser l'èxit seria que els "bingueiros" poguessin triar entre les participants que han encertat just una columna, enc que de vegades seria fotut perquè segons contem (jo no vaig als bingos) hi ha acumulació de foques desvirgades més per la rutina de l'obligació marital que no pel desig desenfrenat que puguin inspirar. Bé, hi ha de tot.

El sistema de Granada, no obstant, té cosa d'injust, perquè si li toca la senyora

a aquell home que sempre bravetja però no pot complir a casa seva, en lloc d'un premi el posen en greu compromís. Si a més a més resulta que no és pecat, (recordau, la democràcia) l'acabam de fotre. Però la injustícia més gran es fa a les dones. El diari no diu res de les clientes afeccionades al bingo i tenim la impressió que quan guanyaven, en aquest local de Granada, no tenien dret a triar aquell jove que seia al racó de l'esquerra, ni tan sols un cambrer calb, i això no deixa de ser una imperdonable discriminació que ni jo, ni Na Sebastiana, estam disposat a consentir. O tots moros o tots cristians.

Bernat Nadal.

USO Y ABUSO

Lloguer i venda de pel·lícules.
Lo més nou i millor del mercat.

Al fer-se soci, no exigim el pagament a fons perdut ni la compra de pel·lícula.

L... a més, si vol, servim a domicili. Dissabtes horabaixa, obert.

CARRER DE VICENT TOFINO, 14 COLL D'EN RABASSA
TEL. 260048

RENAULT

Josep Vallespir i Gost
Tallers Vallespir
Servici Oficial RENAULT

Venda i reparació de
tots els tipus de vehicles
de la marca RENAULT

Carrer Sant Joan de la Creu, 65
Telèfon 413867
SON FERRIOL

Viajes

Avda. Bmè. Riutort, 55 - Local 4 (Balneario 1)
PLAYA DE PALMA (Mallorca)
Telfs. 268100-268682

spaniel

G.A.T. 1114

Avda. Tomeu Riutort, 55-Local 14 (Balneari 1)
S'Arenal de Mallorca
Telfs.: 268100-268662.

*Billets d'avió
vaixell
tren!!!*

CIRCUITS D'HIVERN Sorties de Palma garantitzades (sense mínim de participants)

CIRCUIT	N.º de DIES	SORTIDES	PREUS des de:
Fantasia Andalus	8	tots els dissabtes	47.000
Al-Andalus	6	tots els dilluns	41.200
Portugal-Andalus	10	tots els dissabtes	40.100
Andalus-Merroc	10	tots els dissabtes	50.500
Cap de setmana a Eivissa	3	tots els divendres	8.800
Cap de setmana a Menorca	3	tots els divendres	9.200
Galicia	8	desembre: 22, gener: 13	
		febrer: 3 i 17, març: 4	38.300
Portugal-Madrid	8	desembre: 3 i 17, gener: 7	
		febrer: 4, març: 4	38.800
Portugal-Castellà	8	desembre: 3 i 17, gener: 7	
		febrer: 4, març: 4	43.400
Benelux i París	10	desembre: 3 i 17, gener: 7	
		febrer: 10, març: 15	58.100
Suïssa-Selva Negra	8	desembre: 1, gener: 15	
		febrer: 10, març: 15	55.200
Itàlia	10	desembre: 1 i 18, gener: 6 i 21	
		febrer: 3 i 17, març: 2 i 20	58.300
París i Castells del Loire	8	desembre: 2 i 28, gener: 6 i 21	
		febrer: 2 i 16, març: 2 i 20	43.300
Austria (Baviera-Tirol-Viena)	12	desembre: 9, gener: 19	
		febrer: 5, març: 5	74.600

Notícies i comentaris

Cuida aquesta
plana Tomeu
Sbert

Fotos d'avui d'ahir

S'Arenal perteneix a dos municipis, Ciutat i Lluçmajor, se veu a aquesta fotografia saludant-se per mor dels seus dos respectius batles, Antoni Zanoquera i Ramón Aguiló. Ells dos són d'un partit polític diferent, però aquest no és el cas. El que és bonic i entranyable és veure que se saluden efusivament, i ademés en presència de n'Antoni Cirerol, president del Parlament Balear. El "Torrent d'es Jueus" lloc on se separan els dos municipis, millor seria poder dir sempre que allà és el feliç lloc on s'uneixen. La imatge que duim avui a la nostra plana és prou eloqüent, és simpàtica, és significativa, cares somrients, tot sembla bona disposició i ganes de cooperar. I sí, una imatge val més que mil paraules ..

Centre Juvenil Parroquial a S'Estanyol

Avui el nostre diari arriba a S'Estanyol de Mitjorn, bell i tranquil recó de Mallorca. L'Econom, Guillem Torrens ens informa de que el recentment constituït Centre Juvenil Parroquial S'Estanyol té com a projecte moltes coses. El Centre Juvenil està format per joves residents o que passen llargues temporades al lloc. Ha estat inscrit a la Conselleria d'Educació i Cultura.

Entre el mes actual de Gener i el mes de Juny volen organitzar, entre altres coses, concursos de redacció sota el lema "Mallorca a l'Hivern", "Setmana Santa a Mallorca", "La Primavera", "Història del

llogaret S'Estanyol", "S'Estanyol a l'estiu".

També hi haurà concursos de dibuix, de pintura titulada "Coneix la tema comarca", excursions i altres assumptes de sana diversió.

S'ha de destacar un concurs de fotografia sota el lema "S'Estanyol", escenes de pesca, paisatges, personatges populars, amb fotografia actual, antiga o retrospectiva.

Benvingut aquest nou grup d'estanyolès. Les planes de "S'Arenal de Mallorca" queden obertes per a publicar coses seves.

Ignaci Jiménez Hidalgo

Ignaci Jiménez Hidalgo, 33 anys de edad, funcionari públic, sufrí un accident de circulació molt greu que a causa de la seva feina es trobava a Badia Gran.

N'Ignaci Jiménez, empleat de Correus, tenia al seu càrrec el repartiment de correspondència a Cala Blava, Les Palmeres, Bellavista, Bahía Azul, El Dorado, Delta i la citada Badia Gran.

Els serveis de n'Ignaci eren extraordinaris. Tant és així que es mateixos veïns

de les urbanitzacions, en un fet de noblesa i solidaritat, obriren un compte bancari al nom de l'accidentat. Les aportacions han estat moltes i substancials.

I és que, apart de complir amb l'obligació també hi ha persones que se fan estimar. Desitjam a Ignaci Jiménez, sortit de cuidats intensius dies passats, pugui curar les seves ferides i retornar al seu treball.

Bateig

Al Santuari de Gràcia (Llucmajor) rebé les aigües baptismals la nina Maria de Gràcia Hidalgo Mut, filla dels veïns de Ca'n Pastilla, Josep Antoni Hidalgo Amengual i Margalida Mut Amengual (el senyor Hidalgo és delegat comarcal de Mare Nostrum). Foren padrins Joan Mut Amengual i Dolores Pérez Julià.

Enhorabona.

Sbertada en vers

FOC, PER QUE?

Nou i vermell de color, aparcant en el seu lloc a un cotxe han pegat foc, pareix amb mala intenció... Es cotxo d'es director d'es diari "S'Arenal". Per què aquest fet tan fatal? Per què aquesta dolentia? Molt més profitós seria ajudar sense fer mal.

PACO RUIZ

GOLETJADOR DEL
U.D. ARENAL,

que aquesta temporada
"mulla" més poc.

Les obres del carrer de Miramar estaran llestes abans de la primavera. El mestre Pere Planells haurà complert el pacte. Obres amb un pressupost de cinc milions de pessetes.

A S'Estanyol de Mitjorn tendran pista poliesportiva. El pressupost inicial és de tres milions i mig de pessetes.

Un campió "d'escaçs" de talla internacional acudirà al "Riu Center". Participa en un campionat múltiple. Foren 40 jugadors en contra de Dimitri Stefanov, de Lugoslàvia.

Un hivern a Mallorca

Se segueixen duïnt a terme els actes programats de "Un hivern a Mallorca" 1984-85, i que consisteix en festes populars i activitats artístiques i culturals.

La coordinació és del Foment de Turisme, i patrocinen el Govern Balear, Consell Insular de Mallorca, i els Ajuntaments de Palma, Calvià, Llucmajor, Sóller, Pollença, Sant Llorenç, Son Servera i Muro.

Darrerament a S'Arenal i formant part d'aquest programa ha tingut lloc la celebració de foguerons amb les seues torrades a la Plaça de les Meravelles, Carrer de Miramar (davant l'Hotel San Diego) i Plaça Major de Ca'n Pastilla. Tot això pensat per fer més agradable l'estància a la zona, dels turistes que ens visiten. També es va fer unes setmanes abans, la festa de l'ensaimada.

Dins l'aspecte cultural destacarem l'actuació del pianista Joan Moll amb l'Auditorium replé de públic i una setmana abans en el mateix recinte actuaren donant un concert que agradà molt, el "Quinteto de Viento de Nuestra Ciudad". La coordinació de "Un hivern a Mallorca" està a càrrec de l'Associació d'Hotelers que presideix Bartomeu Xamena.

Comunitat autònoma

La Comunidad Autònoma ha dirigit un escrit a l'Ajuntament de Llucmajor ja que es va realitzar una visita d'inspecció al Col·legi Públic, en el qual es trobaren diverses anomalies.

Reunida la Comissió Municipal d'Ensenyança Cultural i Esports es va acordar que el regidor Bernat Tomàs cuidés que les anomalies o deficiències siguin el més aviat possible arreglades.

Ja és sabut que el col·legi en qüestió, des de fa un parell de mesos té dos directors enlloc d'un i des de fa unes setmanes té dues associacions de pares de família enlloc d'una sola. Es una història que qualche dia explicarem amb detalls.

Breument

Alineació d'U.D. Arenal darrerament: Tino: Ogazón, Fuentes Pons, Navarro, Garau, Cano, Salas, Gil, Díaz, i Sastre.

Morillas, Garau, Pons, Navarro, Fernando, Díaz, Salas, Ogazón, Sastre, Alemanya i un parell més.

Els dies 21, 22, 23 i 24 ha tingut lloc a Llucmajor un "Curset d'Iniciació al Tennis", patrocinat pel Consell Superior d'Esports i organitzat pel Ajuntament, comptant amb la col·laboració de la Federació Balear de Tennis i la firma "TAHOE".

Un dels jugadors que més golejava era en Paco Ruiz. Però aquesta temporada ha perdut facultats. Trimestralment apareixerà "S'Arenal Turístic". Benvinguda aquesta nova publicació. Serà, sens dubte, un gran èxit.

La puntuació especial dels jugadors d'U.D. Arenal actualment està encapçalada per Josep Lluís, i el segueixen Cano, Turó, Rodri, Paco, Escandell,

L'equip arenaler que millor campanya duu aquesta temporada, és el juvenil que entrena en Joan Llompart i presideix en Gabriel Castell.